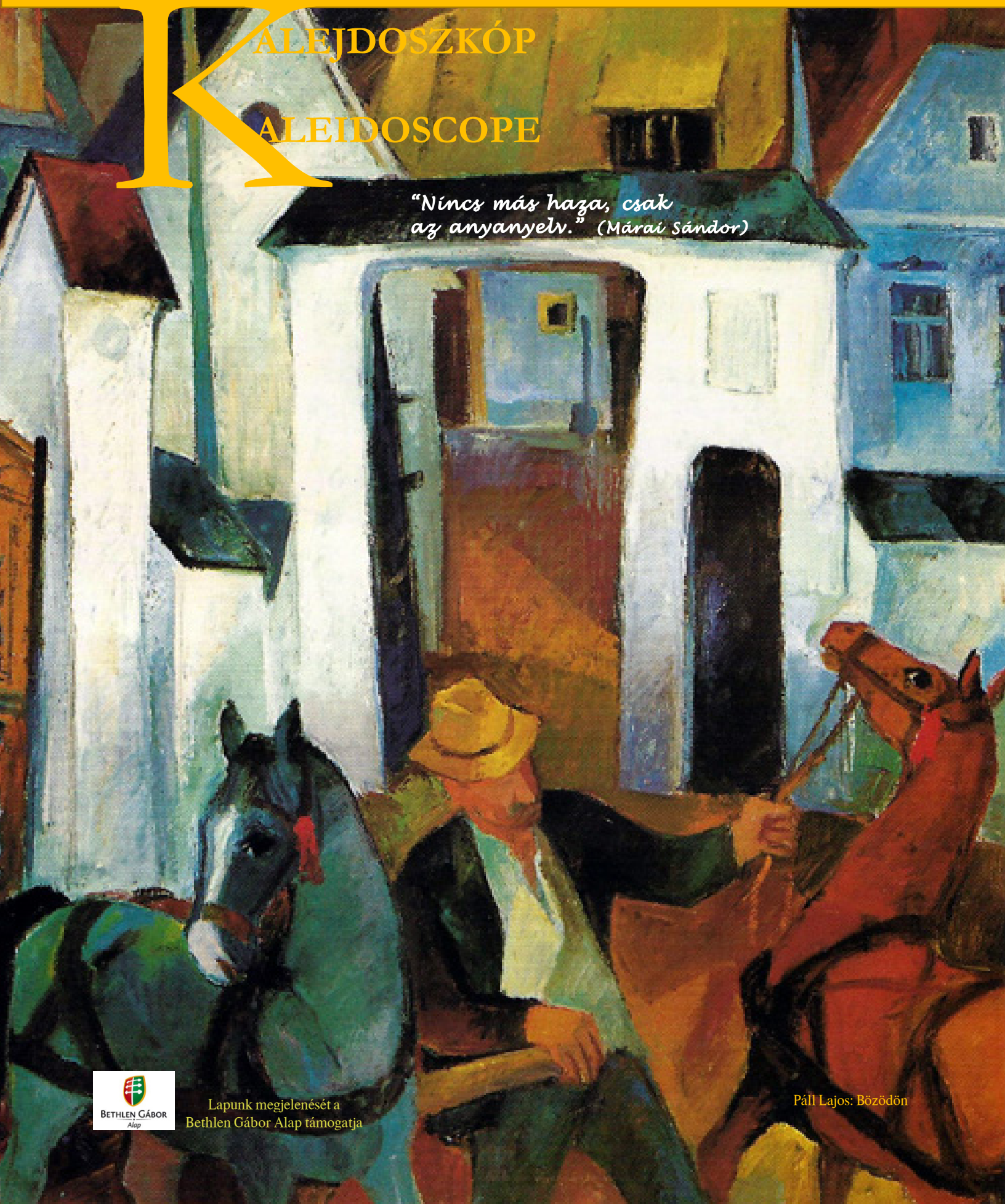

KALEJDOSZKÓP

KALEIDOSCOPE

*"Nincs más haza, csak
az anyanyelv."* (Márai Sándor)

Lapunk megjelenését a
Bethlen Gábor Alap támogatja

Pál Lajos: Bözödön

Corvina

Hungarian Canadian Business Directory

2012

Tel: +1-416-638-3431

Advertisements - Information - Order
1170 Sheppard Ave. W. Unit 40. Toronto
www.corvinadirectory.ca

TOM'S PLACE TOM'S PLACE

Take Off More

Building on a retail tradition that began in 1958, Tom's Place is a constant in the ever-changing world of fashion, proving that quality and value are always in style. Quality means never compromising and adhering to the rule - all men's suits are 100% wool. Value and discount prices are captured in a name - TOM. **T-O-M** means **Take Off More** as Tom will always trim prices to fit your budget.

We invite you to visit Tom's Place, one of Toronto's leading retailers for designer men's and women's business apparel.

FEATURING **Men's Suits 5 FOR 1**
(first floor only)

190 Baldwin St.
Kensington Market

Just west of Spadina
1hr. Free Parking with purchase
M-W 10-6 • Th-F 10-7 • Sat 9-6 • Sun 12-5

416-596-0297

www.toms-place.com

Bort! Búzá! Békességet!

Mindig várakozva megyünk szembe az új esztendővel. Azt reméljük, hogy ha nem is hoz sokkal több könnyedséget, legalább nem lesz nehezebb, rosszabb, mint a tavalyi. Az idén bizony kapkodhatjuk a fejünket, mindannyian mi, magyarok, mert nem tudjuk, honnan zuhan a nyakunkba egy-egy újabb meglepetés. Mert bár megjártuk mi, meglett korúak a "hadak útját" és a kommunizmus cikornyás zezugait, most nemcsak az óhazában, de a diaszpórában is csak a sztálinista-rákosista-ceausiszta módszerekkel találjuk szemben magunkat. A fenyegetettség, a senkiknek-semmiknek kiszolgáltatott állapot emlékei kísértenek mindenütt. A hazugság büntetlenül tombol, miközben a hüha-de-nagyot-mondók azért verik félre még a Fehér Ház harangjait is, hogy nincs demokrácia, szólás-, vallás- és még ki tudja miféle szabadság, mert felszámolta a 2/3-os győzelmet bitorló magyar kormány, annak fékezhetetlen feje, Orbán Viktor! Itt, Torontóban pedig... De inkább ne soroljuk.

Mi hát a kiút? Mert kényelmesen el is veszíthetjük magunkat a soknemzetiségű társadalmakban, akár egyénileg, akár nemzetként a világbankok és világhatalmak nyomása alatt össze is roppanhatunk, vagy egyenes gerinccel állhatjuk továbbra is a strázsát anyanyelvünk lángját vigyázva, hogy az ki ne húnyjon gyermekeinkben..., mert igazán nehéz, kemény, lelkeket próbáló új évre virradtunk.

A legyőzöttség rémével viaskodva olvassuk el a kitartás metaforájaként egy erdélyi költő, Tompa László sorait, odébb egy versét, és bizzunk Istenben!

Egykor így álltak (ők vagy apáik)

A Prutnál is, - így a gránátszaggatta Doberdó

Sziklán, - akár Pennsylvania gyilkos levegőjű

Bányáiban, s álltak, ahol csak állniok kellett,

Keserű daccal, a sorsnak szembeszegülve.

S én nem tudom a sorsot, mit tartogat még ezutánra,

E végzetes ég alatt lesz-e még öröm?

De tudok annyit, hogy ha öröm helyett

Tüzes mennykövek szakadnak is itt le,

- Míg gyászosan évek százai húznak el -

Ők örömtelenül is, ha kínba tébolyodottan:

Itt fognak állni örökké, - hogy Imre szorítja,

Aron pedig... Áron nem hagyja magát! (Lófűrösztés)

**HIRDESSZEN LAPUNKBAN!
MŰVELTSÉGE GAZDAGODIK, HA
A MAGYAR DIASZPÓRA EGYETLEN
KÉTNYELVŰ, SZERVÁTIUSZ JENŐ-
DÍJJAL KITÜNTETETT KULTURÁLIS**

LAPJÁT OLVASSA *Dancs Rózsa*

Kéziratokat és más, közlésre szánt anyagot csak elektronikus postán fogadunk el.

A folyóiratban megjelenő írások tartalmáért kizárólag a szerzők felelősek.

We accept manuscripts, pictures, etc. by e-mail only.

The opinion expressed in this publication are not necessarily those of the publisher.

TOMPA LÁSZLÓ

MAGÁNYOS FENYŐ

Hogy görnyed, nyög, mint aki bünt lakol,
Az őszcibálta bús bokor!
Az ágakról levert levelek
A szélben föl- s le kerengenek.
Haraszt röpül, vén fűz nyikorog -
Minden csupa gyász, lom, pernye, romok.
A végét várja minden e zord vidéken -
Csak én nem!
Én, amíg minden omlik, összedül,
Gyökereimmel e kopár fokon
- Bús székely fenyő - megkapaszkodom,
S állok, daccal, társ nélkül, egyedül.
S míg havat dob rám, hóköpenyt,
- egy szeles nap, vagy egy vad éj,
Így biztatom magam: ne félj,
- te tovább tartasz, mint a tél!
A gúnyos holdnak, mely nekem
- halált, s hasonlót emleget,
Így szólok: "Uram, láttam én
- már karón varjút eleget!
Görnyedtem én még máskor is,
- némultan, hó és jég alatt -
De törzsem, ágam akkor is,
- a hó alatt is zöld maradt.
Kibírtam én már sok telet,
Míg jöttek a jégtörő szelek,
S gallyaimon, mint hurokon,
Új fuvalmak zenéltek!
Így múlnak, újulnak évek...
Én az idővel bátran szembenézek!"

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE**ISSN 1480-5499****MEGJELENIK KÉTHAVONTA - PUBLISHED BIMONTHLY**

Előfizetés - Subscription: CA\$50.00/year; Foreign: US\$55.00/year

Publisher: **Kaleidoscope Publishing**Elnök - **Telch György-George** - PresidentFőszerkesztő - **Telch-Dancs Rózsa** - Editor-in-ChiefSzerkesztés, fordítás - **Turóczy Tamás** - Editor, translatorTerjesztés - **Turóczy Katalin** - Subscription

Munkatársak:

**Bácsalmási István, Kaslik Péter, Lemák Emese,
Miska János, Sándor Mary, Veszely Ferenc**

Elérhetőség - Address:

122 Silas Hill Drive, Toronto, On, M2J 2X9, Canada

Tel.: 416-491-4631; Fax: 416-491-9661

E-mail: **rosacae@hotmail.com**

Copyright © Kaleidoscope Publishing

No part of this publication may be reproduced by electronic means, photocopying or otherwise, without written permission from the publisher, excepting brief quotes for the purpose of review.

www.kalejdoszkop.com<http://epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=01658>

***KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy
Lexikona helyesírását követi**

2012 A REMÉNY ÉVE
ORBÁN VIKTOR MINISZTERELNÖK ÚJÉVI
KÖSZÖNTŐJE

2010-ben, másfél évvel ezelőtt példátlan összefogás jött létre Magyarországon: elhatároztuk, hogy összekapaszkodunk, és közösen kijavítjuk azokat a hibákat, amelyektől szenvedtünk az elmúlt évek során. Sokat dolgoztunk a 2011-es évben, ez az év Magyarország megújulásának éve lett, átszerveztük, amit át kellett szerveznünk.

Tudom, hogy sok nehézséget kell elszenvedniük a magyar családoknak, sok a bizonytalanság, ilyen időkben különösen felértékelődik az, ami mindannyiunk biztonságához járulhat hozzá: a hazánk, az otthonunk, a családunk. Azt kívánom Önöknek, hogy a 2012-es év mindannyiunk számára a remény éve legyen. A Jóisten őrizze meg biztonságban a hazánkat, a családunkat és az otthonunkat. Isten éltesen mindannyiunkat, boldog új esztendőt kívánok.

Török Zoltán fotója, erdély.ma

KÁNYÁDI SÁNDOR
CSENDES POHÁRKÖSZÖNTŐ ÚJÉV REGGELÉN

Nem kívánok senkinek se
különösebben nagy dolgot.
Mindenki, amennyire tud,
legyen boldog.
Érje el, ki mit szeretne,
s ha elérte, többre vágyjon,
s megint többre. Tiszta szívből
ezt kívánom.

Szaporodjon ez az ország
Emberségbe', hitbe', kedvbe',
s ki honnan jött, soha soha
ne feledje.

Mert míg tudod, ki vagy, mért vagy,
vissza nem fognak a kátyúk...

A többit majd apródonként
megcsináljuk.

Végül pedig azt kívánom,
legyen béke. –

Gyönyörködjünk még sokáig
a lehulló hópihékbé'!

A QUIET TIPPING OF THE GLASS ON NEW
YEAR'S MORNING

I do not wish anybody
any especial entity.
Let each one, as each is able,
to be happy.

Let each reach his wish be reached, and,
once he reached it, then wish for more –
then more again... And this is my wish
forever more.

Let this country ever prosper
in faith, in mirth, humanity –
no one forget from whence he came –
eternally.

For whilst you know who you are, why,
no potholes will bog you down –
the rest will be taken care of
by and by.

Lastly, I have just one more wish:
let there be peace. –

Let us find joy for a long time
in each sparkling, falling snowflake!

Translated by Frank Veszely, January 8, 2012

Dr. Pordány László nagykövet

ALAPTÖRVÉNYÜNK ÉS A SARKALATOS TÖRVÉNYEK

Tisztelt Honfitársaim!

Vízkereszt táján vetem papírra az alábbi sorokat a Kaleidoszkóp olvasói számára, talán még időben vagyunk ahhoz, hogy Boldog Új Esztendőt kívánjak.

Valóban, egészséget és sikereket kívánok a 2012-es évre mindenkinek, akivel egy éves ittlétünk alatt találkoztam, vagy idén tervezek a meghívásnak eleget tenni, és egyáltalán: Mindannyiuknak.

Tudom, hogy sokan hazai helyzetünkről várnak tájékoztatót. Ezt nem könnyű megtenni néhány mondatban, egy-két fontos tényezőt azonban megkísérelnék legalább röviden összefoglalni.

Valamennyi tudjuk: Hazánk nem olyan gazdag és szerencsés ország, mint Kanada. Jelenleg éppen számos más európai országgal együtt súlyos válsággal küszködünk, amely ráadásul minket külön is sújt azáltal, hogy közel évtizedes hibás kormányzás után eleve gazdasági és erkölcsi mélyponton voltunk a bekövetkeztekor, melyet még jobb körülmények között sem lehetne néhány hónap, vagy akár egy év alatt teljesen rendbehozni.

A legfontosabb és legsürgetőbb feladat ma pénzügyi-gazdasági stabilitásunk megerősítése és megtartása, melyen jelenleg erejét megfeszítve dolgozik a parlament és a kormány. Egyidejűleg eleget tesz számos egyéb sürgető feladatának, melyek közül sokat korábról örököltünk, és már régen meg kellett volna oldani őket.

Sok minden egyéb között ilyen az alkotmányozás kérdése. A legtöbb kelet-európai országgal szemben nem született új alaptörvény sem a rendszerváltozáskor, sem azóta, így egészen mostanáig bár jelentősen átalakítva, de mégis az a régi kommunista alkotmány határozta meg az életünket,

melyet 1949-ben csaptak össze sebtében a szovjet alkotmány alapján.

A 2012. január elsején életbe lépett új alaptörvény a magyar nemzet alkotmánya, tehát az Önök alkotmánya is; ezzel a mondattal kezdődik: „Isten áldd meg a magyart!”

Kimondja, hogy „tisztelőben tartjuk történelmi alkotmányunk vívmányait és a Szent Koronát, mely megtestesíti Magyarország alkotmányos állami folytonosságát és a nemzet egységét.”

Leszögezi, hogy „Hazánk neve Magyarország.” Államformánk továbbra is köztársaság, de a legfontosabb az „ország”, amiben benne foglaltatik, hogy annyi régi tragédia után is megmaradt valamennyi, benne fővárosunk, a nagyobb városok jelentős része, a Dunántúl, a Nagy Magyar Alföld, szent hegyünk, a Pilis, és mindaz a szépség, ami most is Magyarország.

Az Országgyűlés már az első hónapokban megalkotta a most hatályba lépett, alkotmányhoz kapcsolódó ún. sarkalatos, azaz a legfontosabb törvényeket.

Ismeretes: 2002 és 2010 között olyan mértékben elszabadult az államadósságunk, (a GDP 80%-át is meghaladta), ami szinte teljesen kiszolgáltatottá tett bennünket. A pénzügyi stabilitásról szóló sarkalatos törvény előírja az ország vezetőinek az adósság csökkentését, és garanciákat fektet le arra nézve, hogy többé ne lehessen eladósítani az országot. (A kormány voltaképpen már a törvény életbe lépése előtt megkezdte az államadósság visszaszorítását, és ezt csak a forint legutóbbi – külső erők által manipulált – gyöngítése lassította átmenetileg.

A közpénzek és a köztvagyon védelmét szolgálja a nemzeti vagyonról szóló sarkalatos törvény is. Korábban a privatizációval rengeteg vagyonunk aránytalanul és sokszor korrupt módon került magánkézbe – gyakran a korábban magántulajdon-ellenes volt kommunisták kezébe; az új törvény véget vet ennek a folyamatnak, és szigorúan védi a még megmaradt nemzeti vagyont.

A családvédelmi törvény csupán az egyik, de a legfontosabb lépés ahhoz - a gyermekvállalás állami támogatásának meghatározásával -, hogy lelassuljon és mielőbb megálljon a gyermekáldás csökkenése, és hogy ezzel végetérjen a nemzetre legveszélyesebb folyamat, a magyarság veszes fogyása.

Az Országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény nemcsak az egyszerűbb, egyfordulós választást vezeti be, hanem rendelkezik a túlméretezett parlament, vagyis a képviselők számának csökkentéséről is – közel a felére, pontos szám szerint 199-re. Továbbviszi a nemzetegyesítés folyamatát. Miután a megkönnyített állampolgársággal egyre erőteljesebben bekapcsolja a határon túli magyarokat - így Önöket - a nemzet életébe, a törvény szerint mostantól fogva választójogot is kapnak, akik fölvettek, vagy a jövőben fölveszik a magyar állampolgárságot.

Az egyházi törvény biztosítja a teljes vallásszabadságot,

FERENCZES ISTVÁN

ÚJÉVKÖSZÖNTŐ

Szép vagy, mint a fehér fenyő,
hótól tiszta, fátyolos,
szép menyasszony, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Ne légy te arannyal zengő,
ezüst fénytől mámoros,
búvópatak, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Bolyhos, szelid bárányfelhő,
mint a búza, mint a rozs,
kenyerünkhöz, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Jöjjön hozzánk el az erdő,
mikor hideg záporoz,
pásztortüzes újesztendő,
békét, békességet hozz.

Krumpliföldünk áldja eső,
fű se legyen árva, rossz,
a házunkba, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Tisztaság légy és levegő,
áldott hó álmainkhoz,
légy a hazánk, újesztendő,
s békét, békességet hozz.

ugyanakkor megszünteti a visszaéléseket. Manapság ugyanis sok kisebb-nagyobb csoportosulás van Magyarországon, amelyik egyházi szervezetnek hirdeti magát, valójában azonban tevékenységük és érdekelttségük döntően politikai vagy gazdasági, vagy mindkettő, melyhez eddig gyakran állami támogatás állt rendelkezésükre. Ennek vége; nem tilos semmilyen egyéb hasznos tevékenység, de az egyházaknak értelemszerűen elsősorban egyházi, vallási elkötelezettségeket és munkát kell teljesíteni.

A fentiek csupán példák a fontosabbak közül; az Alaptörvény számos fejezetet és cikkelyt tartalmaz – a törvényhozástól a végrehajtó hatalom és a bíróság szabályozásától kezdve az igazságszolgáltatáson, a közpénzeken és az önkormányzatokon keresztül a rendőrség és a honvédség szerepének meghatározásáig – melyre egy szabad, független, demokratikus elkötelezettségű, nagy múlttal, ezeréves hagyományokkal rendelkező és továbbra is élni akaró nemzetnek szüksége van.

Alaptörvényünk régóta várt dokumentum, és minden magyar állampolgárra kötelező érvényű. Mégis, valódi értékét az fogja meghatározni, amit – immár Önökkel együtt – sikerül megvalósítunk belőle. Ehhez azonban legelőször is véget kell vetnünk mindenfajta önpusztító széthúzásnak, és össze kell fognunk, mert csak így védhetjük meg magunkat és az országot rosszakaróinkkal szemben.

Közösen mindent elérhetünk. Megvalósíthatjuk Németh László álmát, amit a nagy író így nevezett: emelkedő nemzet. Erre utal a törvény szövegének utolsó mondata, mely így szól: Legyen béke, szabadság és egyetértés.

Pordány László, Magyarország kanadai nagykövete
Ottawa, 2012. január 8.

Lapzártakor érkezett az alábbi pályázati felhívás a Nemzeti Fórum elnöke, az Országgyűlés alelnöke, Lezsák Sándor részéről, amelyre nemcsak felhívjuk olvasóink figyelmét, hanem kérjük, továbbítsák ismerőseiknek, családtagjaiknak is.

Pályázati kiírások időseknek, nyugdíjasoknak - magánszemélyek és szervezetek részére egyaránt

“ÉLETÚT” - ÖNÉLETÍRÓI PÁLYÁZAT IDŐSEKNEK, NYUGDÍJASOKNAK

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézettel közösen pályázatot hirdet 60 év feletti természetes személyek számára. A pályázat során a pályázóktól önéletírásokat, visszamlékeztetéseket várnak az alábbi témakörök valamelyikében: - **személyes múlt**

- **az életút egy-egy eseményének, valamely emlékezetes pillanatának, esetleg egy történelmi pillanatnak a megírása.**

A pályázó egy témakörben adhat be pályázatot levélben vagy elektronikus úton (e-mailben). A pályázat úgy is benyújtható, ha azt a nagyszülő unokája segítségével valósítja meg. Ebben az esetben a nagyszülővel – a fenti témakörökben – készített interjú formájában is elfogadjuk pályaművet, melyet a nagyszülő nyújthat be. A beérkezett pályaműveket szakmai bírálóbizottság bírálja el, a legjobb pályázatot beküldők pénzjutalomban, illetve ajándékcsomagban részesülnek. A pályázatok beadásának határideje **2012. február 15.**

További tudnivalók olvashatóak <http://nyugdij.kormany.hu/download/f/47/20000/eletut-palyazati-kiiras.pdf>
A pályázathoz kitöltendő Adatlap : <http://nyugdij.kormany.hu/download/e/47/20000/eletut-palyazati-adatlap.doc>

SZERVÁTIUSZ JENŐ-DÍJ ÁTADÁSI ÜNNEPSÉGE 2011. NOVEMBER 23.*Juhász Zoltán, Szervátiusz Tibor, Szervátiusz Klára, Kövér László, Szócs Géza***KÖVÉR LÁSZLÓNAK, AZ ORSZÁGGYÜLÉS
ELNÖKÉNEK KÖSZÖNTŐJE**

Kedves Tibor és Klára asszony!
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Köszönöm a Szervátiusz Alapítvány mai díjátadó estjére szóló megtisztelő meghívást, őszinte öröm mai itt Önökkel találkozni és együtt lenni.

„Ha valaki a dolgok szépítésére való hajlam nélkül vizsgálja közelmúltunk éveinek jelenségeit, nagyon időszerűnek kell éreznie Bessenyei egykori diagnózisát arról, hogy „nagyon megszükkültünk a magyarságba, melynek ugyan bőségében sohasem voltunk”.

Ezt a fenti mondatot a méltatlanul elfeledett, nagyszerű szociográfus és írástudó Szabó Zoltán írta le 1940 márciusában, amikor Pethő Sándorral együtt eszmeileg megalapozták és újtárra indították a Szellemi Honvédelem mozgalmát azért, hogy Magyarország magyar ország maradhasson.

Mai rövid köszöntőm példamondataként a fenti idézetet két okból választottam: az egyik, mert a maihoz vérszenen hasonlító, gazdasági, politikai, erkölcsi válsággal

terhelt vajúdo és küzdelmes időszakban született. A másik ok pedig az, hogy Bessenyei György író 1790-es években tett megállapítása változatlanul időszerű volt Szabó Zoltáné XX. századában, az 1940-es években és időszerű a mi XXI. századunkban is, 2011-ben is.

Minden háborúban a támadók először szellemi fegyvereket használnak. A szellemi fegyverekkel, a tudatipar eszközeivel – az oktatással, kultúrával és médiával – mért csapás olyan, mint a seregek háborújában a légitámadás – állapították meg Szabó Zoltáné 1940-ben. Minden jel arra utal, hogy ez ma sincs másként.

A Szellemi Honvédelem korabeli mozgalmát ugyan elsodorta a világháború, majd megtaposta négy évtizednyi kommunizmus, de a mozgalom alapeszméje igazabb, mint valaha. Szerencsés nemzetek szellemi honvédelmi mozgalmának fő letéteményese az adott nemzet állama, és részesei a névtelen vagy éppen neves hősei, az emberek, kiváltképpen az írástudó emberek.

Nekünk, magyaroknak ez sem adatott meg. Államunk nagyon sokáig idegen érdekek letéteményese volt. Ekkor a magyar szellemi honvédelem folyamatos ostrom alatt tartott őrhelyekre vonult vissza, ezeken az őrhelyeken védte eszméinek és eszményeinek igazát és nemzedékről

nemzedékre, apáról fiúra – miként Szervátiusz Jenő Szervátiusz Tibornak - adta tovább a feladatot: hogy Magyarország magyar ország maradjon...

A Szervátiusz Alapítvány ennek a magyar szellemi honvédelemnek egyik ilyen nagyszerű őrhelye, az Alapítvány ma esti díjazottjai pedig ennek az őrhelynek az értékőrző és értékteremtő vigyázói.

Köszönöm a figyelmet.

Páll Lajos, Szervátiusz Klára és Kövér László

Kilencedik alkalommal adták át az idén, 2011-ben - hagyományosan a budavári Hilton Hotelben -, a Szervátiusz Jenő díjat szép, bensőséges ünnepség keretében.

Szervátiusz Jenő díjat kapott: Páll Lajos korondi festőművész, költő, a nemzeti kultúra gyökereit felmutató, Erdély szellemiségét őrző művészetéért. Nagy Miklós Kund marosvásárhelyi közíró, főszerkesztő méltatta.

Díjaztuk az idén (sajnos már posztumusz) Losonci Miklós művészettörténészt a nemzeti kultúrát vállaló művészek bemutatásáért, megismertetéséért, a nemzeti ügyek képviseléséért. Őt Szűcs Lajos, a Pest megyei közgyűlés elnöke laudálta.

Szervátiusz Jenő díjjal jutalmaztuk Juhász Zoltán népzeneész, tanár példamutató életét, munkásságát, amelyet a nemzeti identitástudat erősítéséért tesz a népzeneen keresztül, mint előadóművész, népzenei tanár, és gyűjtő. Őt Berecz András előadóművész és Kobzos Kiss Tamás előadóművész méltatta.

Megtisztelte ünnepségünket jelenlétével Kövér László, az Országgyűlés elnöke, aki beszédet is mondott. Részt vett az ünnepségen Szócs Géza kulturális államtitkár is. Kövér László köszöntőjét, a laudációkat, valamint a fotókat a díjátadásról és fogadásról itt közöljük.

Zenével vidított bennünket a Juhász-család: az apa, Dénes és Réka, valamint Petrás Mária.

NAGY MIKLÓS KUND

BELESIMULVA AZ OTTHONI TÁJBA PÁLL LAJOS LAUDÁCIÓJA

Akinek megadatott a lehetőség, vagy inkább kiváltság, hogy időről időre felkereshesse korondi otthonában Páll Lajost, az tudja: bármikor érkezik, a festőállványon éppen készülő képet talál. Így volt ez a hetvenes években, így a nyolcvan-kilencvenesekben, nemkülönben legutóbb, most ősszel, amikor megfordultam nála. Csak éppen az idő telt valamennyit, és közben öregedtünk egy cseppet, az élet változott nagyot, s a romániai elnyomó rendszer- amely annyi kint, keservet, bajt, bánatot, szenvedést okozott a festő költőnek-, megbukott. Aztán meg kialakult ez a mai groteszk társadalmi furcsaság, amelyben szintén majdhogynem lehetetlen élni, a szellem, az alkotás megszállottjainak különösen. De eszembe jut a Kiváló, Érdemes művész egyik szenteciája, több mint egy évtizede jegyeztem le szülőfalujában, (egyik erdélyi méltatója, az író Bogdán László szavaival) „önkéntes száműzetése, életformává nemesült magánya” színhelyén, Korondon, egy vallomásos műhelybeszélgetés alkalmával: „Élni nem muszáj, festeni igen”.

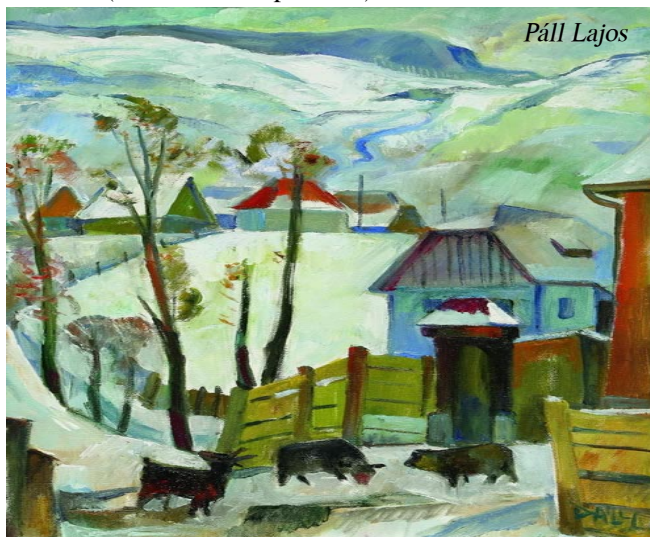
„Csak azért is!” Ezt nem akkor mondta, de ha különleges egyéniségére, helytállására, hűségére, emberségére, öntörvényű, ecsettel és tollal kiteljesített, „fecskefarkú művészte” sajátosságaira gondolkodni, ezt is azonnal hozzá kell tennünk az elhangzott mondathoz. Verses példát is adhatunk rá, *Az emlékezet* címűből: „*Ki egyszer végigélte és mégis / folytatja, mert a csodákban még hisz, / hát buborékerejét veszíti sok víz, / így emlékezek én is, csak azért is.*” Ez az érzés, ez az alapállás, a festeni muszáj igénye több mint fél évszázada tudatosult benne, elképzelhető, micsoda többletként jelenthettek számára azok a borzalmas évek, amikor koholt vádak alapján elítélték s a dunai lágerben, illetve a börtönökben nem foghatott ecsetet, nem festhetett, nem rajzolhatott. Szerencse, hogy verset írni fejben is tudott. Aztán amikor már visszavonulva szűkebb pátriájába, a látszólagos vidéki eseménytelenségbe, de végre szabadlábban, mindkét műsának egyforma szenvedéllyel hódolhatott, a Fennvaló erőt is adott hozzá, hogy egymás után szülessenek a képek, papírra kerüljenek a versek, terebélyesdjék az életmű, amely megkettőzve közvetíti az alkotó üzenetét, a kényszerűség béklyójában hosszasan kimerített gondolatait, metaforikus, jelképekkel telített, látványra szublimált tájélményeit. Saját festményeivel, grafikaiival illusztrált tucatnyi kötetéről, képeiről, melyek sűrű egymásutánban örökítették meg a székely fazekasok hírneves faluját és a Firtos környékét, majd „akár az átkok és a fohászok, szétszóródtak a Kárpát-medencében, és jutott belőlük napnyugatra s a messzi Amerikába is”, nagyon sokan és sokat írtak, beszéltek. Műértők és egyszerű vers- meg művészetkedvelők egész legendáriumot kerekítettek a Sóvidék e talentumait kitaróan gyarapító hű fia köré. Még

kellő időben a díjak is elérték, a velük érkező laudációk pedig bőségesen elárasztották méltatásokkal. Nem szeretnék ismételní közismert dolgokat, abban azonban biztos vagyok, hogy a mostani elismerés, a Szervátiusz Jenő-díj és mindaz, amit jelképez, a számára legkedvesebb kitüntetések sorába illeszkedik. Elvégre ebbe a mindenkori otthont is beleérezheti, az elődök kézfogását is meg azt a helyet, ahova sorsszerűen vissza kellett találnia, s ahol természetes, hogy a legtöbben Páll Lajinak szólítják. Az már csak tetézheti az otthonosság érzését, hogy szerte a világon számos barátot, jó ismerőst tudhat maga mögött, akik ugyancsak Lajiként gondolnak rá, s ha útra kelnek, elsősorban miatta keresik fel ezt a jellegzetes Páll Lajos-i festményekben átlényegített szép, balladás táját.

„Meglitted hát hol bevárd öregséged, / a kertet, házat, az utat, a szemközti völgyet”...csendülnek meg bennem a verssorok. Sokan képesek idézni Páll Lajos hol dalszerűen derűs, hol meg önmarcangolón drámai, máskor rezignált, önvizsgálatra készítő költeményeit, sokakban sorsképei, a Sóvidéket akárha naplószerű rendszerességgel felmutató „látomásai”, szigorú önarcképei, vagy élénk színekben pompázó karakteres kompozíciói sejlenek fel. Szikrázó tél és ragyogó tavasz, pompázatos őszi a dombos, hegyes tájon, a megtartó falu ezernyi arcával, nélkülözhetetlen állataival, lovakkal, bivalyokkal, tehennel, juhokkal. Ember kevesebb, de nem kétséges, ő ura e tájnak. Persze, fordítva is igaz, itt mindenhez igazodni kell. Évszakhoz, időjáráshoz, természethez. Háziállathoz, még a vadakhoz is. Ezek, akár csak a medve, amelyből kisgyerekként apja elvárása szerint naponta oly sok példányt kellett agyagból mintázni, költőnek, festőnek metaforaként is szolgál. Hogy is szól az egyik versbe szedett emlékfoslány?

Nekem ez a medvetánc / hihetetlen emlék. // Ő járt itt, az elvárásolt, / s meg sem érdemelték. // Május előtt unta már, / rókaképpel nézik, // tánc nem volt, mi dobszóra ment / faluhosszán végig. // Jártá-jártá komolyan, / s nekem kacsintott még. // Ő már tudta, fog az átka, / s kik maradnak medvék. (Medvetánc képen alá)

Páll Lajos

A Sors Páll Lajossal is eljártatta a maga végnélküli táncát. Ez azonban nem volt újdonság számára. „Nagyapám is járta, / az apám is járta, / ebbe sajdult annyi ősöm / időt táncolt lába.” Ma már neki is minden nehezebb, hetven fölött gyakoribbak a sajdulások, de szó sincs arról, hogy föladná. Mondom, akkor is festett, amikor legutóbb felkerestem. És pár nap múlva újabb egyéni tárlata nyílik Budapesten. Volna bőven, mivel dicsekednie. De ha összegezni kell, a rá jellemző szükszavúsággal, tómondatokban, korondi ízzel, zamattal, önironikusan mondja a magáét. Amint öt évvel ezelőtt is tette a Magyar Művészeti Akadémia kolozsvári vándorülésén rögzített bemutatkozásán. Ebből ragadok ki pár sort: „Csodagyermek nem voltam, a beszédem rá a bizonyíték. Okos öreg nem leszek, vagy okosabb és öregebb, mondhatnám a betegségeimet. Sárgaság, gyomorfekély, vesekő, reuma, érszűkület, satöbbi. Gyermekkorom kalapjára szinte bűnösen nagy álmokat rajzoltam. Ott szerepeltek az összes nagy hadvezérek. Sokszor azt hittem, Assisi Szent Ferenc leszek. Vagy Korondon plébános... Sok foglalkozásom volt. Több is, mint amennyi illene. Építettem gátat, házat, izzadtam a katlanok tüze mellett, festettem képet, írtam verset, talán túl sokat, s most úgy vagyok, mint aki a havasról lejött és mindenét leéve találta, a siratást váróknak pedig csak annyit mondott, na, hál' Istennek ezen is túl vagyunk. Van fiam, feleségem, lányom, házam s remélem, hogy sosem lesz olyan kevés jókedvem, hogy kölcsönt ne adhatnék belőle kamat nélkül.”

Újabb díjához gratulálva, kívánom, hogy ebből a jókedvből és jó egészségből minél több adassék neki, hadd szerezzen vele továbbra is örömet másoknak is. És ha ő nem is szereti a nagy szavakat, juttassuk eszébe, hogy már rég beletartozik abba a rokonszeny övezte kultuszkörbe, ami hetedhét országban a Székelyföldet övezi. Példa rá a tizenhét esztendeje elhunyt kanadai költő, a Korondhoz csak érzelmileg kötődő Tamási Miklós, aki értékes könyvtárát a Firtos Művelődési Egyesületre hagyta, és verset is írt a Páll Lajos által is istápolat korondi lapba, a Hazanézőbe. Íme négy sora a *Tavasváró* című költeményből: „Jönnek Firtosról a felhők / szétszaggatják a gyászkendőt / s mikor kinyílik a határ / Páll Lajos majd holdfényt kaszál.”

Vágd a rendet, Laji, még nagyon sokáig!

SZÜCS LAJOS

LOSONCI MIKLÓS LAUDACIÓJA

*„A könyvek mindig további könyvekről beszélnek;
És minden történet egyszer már elmesélt történetet
mesél el.”*

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Dr. Losonci Miklós, a magyar képzőművészet és irodalom szerelmese, művelője, a művészettörténész, a tudós tanár – és a jó barát – kivételes ember volt.

Kivételes és kivételezett. Egyike volt azoknak a kivételezetteknek, akik nem csak értették, de érzékelték is, hogy mit jelentenek a gyökerek.

Miklós számára a megértés nem azt jelentette, mint nekünk, a hétköznapokban – ő mindig teljességében akarta érteni, látni, érzékelni, kitapinthatóan és kézzelfoghatóan birtokolni a tudást, az esztétikum forrását; a múlt, a jelen és a jövő áramlatait. Ezért mondták róla, hogy ő nem tanulta, és nem elemezte a művészet történetét –, hanem érzékelt. Ezért mondták róla, hogy kiváló tanár, és hívták meg több ezer kiállításra, a Magyar Nemzeti Galériába, a Múcsarnokba, megannyi múzeumba, iskolába, művelődési házba, de még üzembe és pályaudvarra, kastélyokba és éttermekbe is. Itthon és külföldön. Meghívták, hogy ő legyen a kiállítás megnyitója –, hogy a legyen legelső, aki kapcsolatot teremt az emberek között.

Dr. Losonci Miklós magyar volt. Igazi Homo Hungaricus. Ami a számára azt jelentette, hogy – európai. Nem divatból – nem a külsőségben – és nem csak szavakban, hanem tehetség és műveltsége alapján. Nem azért volt Europeer, mert így akarta; hanem azért, mert gondolataiban évszázadok öröksége, könyvekről-könyvekre, műalkotásról-műalkotásra, tanítóról-tanítványra öröklődő tartalom, forma, tudás és alkotó erő kelt új életre.

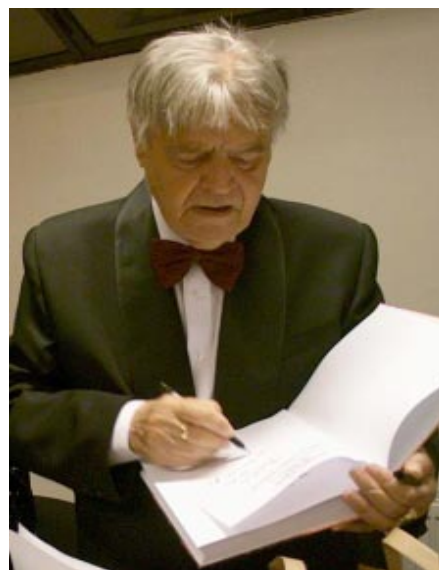
„A könyvek mindig további könyvekről beszélnek, és minden történet egyszer már elmesélt történetet mesél el.” – e szavakat Umberto Eco jegyezte le;

Miklós pedig azon kevesek közé tartozott, akik értették, érzékelték, és meg is tudták mutatni nekünk – akik erre nem voltunk képesek –, hogy mi e szavak jelentése. Hogy ami értékes az életünkben, az szükségképpen európai és magyar, azaz egyetemes és specifikus. Mert akár elfogadjuk, akár nem, minden mozdulatunkban – minden gesztusban, és minden elhangzott szóban – ott van az előttünk élt emberek bennünk élő öröksége.

Mélyen tisztelt Egybegyűlte!

Dr. Losonci Miklós 1929. október 8-án született, Dunaharaszti, Pest megyében. Reményben született – de egy olyan korban kellett felnőtté válnia, amely leértékelte az embert, leértékelte a hitet és a bizalmat – a szabad ember önálló döntését. Miklós 1949-ben mégis szabadon döntött – „Istenről és Lilláról én döntök” írta naplójába; és döntött arról is, hogy tanár lesz.

1953-ban végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem

Dr. Losonci Miklós

Bölcsészettudományi Karán, magyar-történelem szakon. Doktorátusát is ott szerezte. 1964 és 1978 között a ráckevei Ady Endre Gimnázium igazgatója. Csodás időszak az életében. „Egyszerre kell építeni az iskolát kívülről és belülről” – mondta ekkor. „Jó közérzetet, alkotó légkört kell teremteni.” (...) „Alkotótárssá tenni a diákok – ez a fő célunk.” – tette hozzá.

Lehetne ma, három évtized múltán, is többet és jobban elmondani arról, hogy miképpen lehet egy középiskola több „önmagánál”?

Egy humanista szellemi műhely, ahol „a nevelés és a közművelődés nyújt kezet egymásnak” – egy olyan műhely, amely kulturális kisugárzással bír, amely környezetének „eszmei művelődési központja”? – és itt ismét Miklós szavait idéztem.

Korszerű volt? Az volt. Ma is az, mai mércével is korszerű a gondolat, hogy felhatalmazás birtokában a diákok önálló alkotásra ösztönözhetőek, hogy például Ady, vagy Bartók életművét egy program keretében, ma így mondják: modulban, lehet igazán közel hozni a fiatalokhoz – már az elnevezés is mennyire beszédes: „Bartók Megközelítése”.

Az 1967-ben megalapított Ady Galéria, az ország első iskolamúzeuma, pedig kézzelfogható bizonyíték az elkötelezettségre. Küldetésnek tekintette az ügyet? Annak. Mert az iskola nem volt elég. Az új nemzedék nem volt elég – neki nem. Miklós mindenkit akart. Szakkörökben, művészeti csoportokban, művelődési házakban, könyvtárakban. A TIT Pest megyei szervezetében. Akkor is, amikor továbblépett. Amikor több mint két évtized után elhagyta a középiskolát, és a felsőoktatásban folytatta a munkáját.

1978 és 1983 között a Magyar Iparművészeti Főiskola főtitkára. 1983-tól 1991-ig a Budapesti Tanítóképző Főiskola docense, majd tíz esztendőn keresztül a Miskolci Bölcsészegyesület esztétikai tanszékvezető tanára, ahol 1997-ben választották díszdoktorrá. Ezután a Semmelweis

Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karán tanított magyar esztétikát, és filozófiát a Károli Gáspár Református Egyetemen, ahová Hegedűs Lóránd református püspök hívására érkezett.

Hívták – mert az eltelt évtizedek alatt az esztéta, a művészettörténész országosan ismert és elismert lett.

Termékeny szerző, akinek több mint 50 kötete jelent meg. Például monográfiák a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményeiről, vagy művészi életutakról, így Hincz Gyula életművéről. De kiemelhetjük a „Képek Ady prózájában” című kötetet, és persze a 2005-ben kiadott Magyar esztétikát. Mint ahogy sokat köszönhet neki Ráckeve, Szentendre és Vác művészete, mert ezernyi cikke és tanulmánya sokakat és sokféleképpen tett láthatóvá – különösen a számára olyan kedves XX. századi magyar képzőművészet területén.

Láthatóvá tette az egyetemest és magyart. És szervezett... Egyesületeket, szervezeteket, a TIT programjait. Mindvégig vállalta a szervezéssel járó munkát, akár mint az Országos Petőfi Sándor Társaság társelnöke; a Vér és Arany Ady Baráti Társaság alelnöke; a TIT Pest Megyei elnökségének tagja; a Szentendre Izbégyi Baráti Kör örökös tagja; És mint a Szentendre Szalon tagja. És e munkát eredmények is kísérték. Tartós és kézzelfogható eredmények, mint a váci Hincz Gyula Állandó Gyűjtemény, amely csak egy az által elindított kezdeményezések közül. Majd megírta önmagát is.

Versesköteteket. A Madarak Karácsonyát, a Színek szőnyege és a Rügyező létezés köteteit. Regényeket és drámát. Mátyás a nagykirály – ez a dráma címe. És szerencsénkre összegyűjtötte, megszerkesztette és megírta a Magból erdő három kiadott és egy befejezetlen negyedik kötetét. Naplók és versek, eszmék és gondolatok – az örökség – egyetemesnek szánt összegzését.

Egy óriási gyűjteményét az értéknek, amit nekünk szánt ajándékba. Elismerték? Talán. 1971-ben tüntették ki az egyik nagy japán kulturális díjjal – a Tokai Daigakut-tal. 2005. március 15-én a Magyar Köztársaság Bronz Érdemkeresztjével. 2006 decemberében lett Pest Megye Díszpolgára, és 2008 októberében Dunaharaszti Pro Urbe díjasa. Irodalmi tanulmányok kategóriában az IBC, Cambridge, England „a 21. század kiváló európeerje” kitüntető címmel tüntették ki. De valóban elismertük? Csak reméljük, hogy igen. Csak remélhetjük, mert 2010 márciusában itt hagyott bennünket, így Tőle már nem kaphatunk e kérdésre választ. Dr. Losonci Miklós nem gondolt a távozásra – utolsó leheletéig dolgozott, tervezte és írta a Magból erdő negyedik kötetét, hogy amit ő tudott és megélt, azt mindenki megismerje. Minket akart gazdaggá tenni. A mi életünket – Magyarország, Pest megye, a Duna-völgye életét. Mert – dr. Gyarmati Péter professzor szavait idézve – „Hitte és vallotta, hogy a magyarságnak küldetése van a Kárpát-medencében.”

Ezért volt több – sokkal több – , mint tudós. Értelmiségi volt. Aki képes volt arra, hogy rendet teremtsen egy egyre inkább széteső világban. Aki értette és érzekelte az örökséget, a magyarság értékteremtő erejét és egyetemes gyökereit – de aki képes volt arra is, hogy ezt az örökséget, ezt az erőt összekapcsolja az itt élő emberekkel, a közösségeinkkel – a jelen és a jövő alapvető kérdéseivel. Ezért nem elég kimondanunk, hogy Losonci Miklós életműve példamutató.

Azt is el kell mondanunk, hogy elkötelezettsége, humanizmusa és segítsége hiányzik a számunkra. Hiányzik – még akkor is, ha ő megtett mindent, mi embertől várható, hogy legyenek könyvek, amelyek további könyvekről beszélnek, és legyenek emberek, akik újraolvassák a könyveket – akik újragondolják az örökséget. Köszönöm, hogy meghallgattak!

Szűcs Lajos, Losonci Lilla, mögötte Petrás Mária

KOBZOS KISS TAMÁS

JUHÁSZ ZOLTÁN LAUDÁCIÓJA

Juhász Zoltánt – mint sokunkat – egy dallam ébresztette föl, „hamvas bélei” értelemben. Egy gyimesi furulyás lemezről felhangzó játéka döntötte el egy szempillantás alatt, hogy mi lesz az ő küldetése. Eredeti, választott hivatását (villasmérnöknek mondatja magát máig) fel nem adva, azt is az ügy érdekében használva lett olyan népzene kutató, aki nem csak ír és beszél, hanem anyanyelvi szinten zenél. Sőt, mesebeli juhász módjára feltámasztott nem egy muzsikáló „utolsó” hagyományörzőt – de legalábbis éveket ragasztott az éveikhez. – Titokörzők ők, mint a 92 éves, örökifjú Pál Pista bácsi, aki elveszettnek hitt dudáját, s ezzel az életkedvét kapta vissza Zoltántól vagy 20 évvel ezelőtt. (Róla monográfiát is megjelentetett 1998-ban „Az utolsó dudás” címmel).

Sokakat említhetnénk név szerint Zalától a Felvidéken át az itt lévő Tímár testvérekig, akiknek játékát megörökítette, akikből türelmével, szeretetével, hihetetlen magas fokú tudásával kicsalta a bennük lévő, már-már örök szunnyadásra ítélt dallamokat. Fontos kutatási eredményei is kapcsolódnak ehhez a témához, a dallamok elfelejtéséhez, és kedvező körülmények közötti újra felidézéséhez. Mégis igazán világhírű az általa kifejlesztett számítógépes elemzési módszer lehetne, amelynek segítségével csillagképekhez hasonlóan találkoznak távolinak hitt dallamok a világ minden sarkából (erről szól „A zene ősnyelve” című könyve is.)

Ő a népzenevel való találkozás kezdetétől az 1976-os évet jelöli meg, tehát külön is indokolt, hogy a 35 éves jubileumon átvehesse az őt már régóta megillető díjat.

Ekkor találkozott a valóságban is első mestereivel, Csobán György és Gusa Pál Moldvából áttelepült furulyásokkal. Azóta sok száz órányi felvétele gyűlt össze.

Nem elégedett meg azzal, hogy csak önképzéssel tanuljon, és az ördögös dudu is érdekelte, így került Óbudára, az hetvenes évek közepén induló népzenei tanszak tanáráról, ifjú Csoóri Sándortól tanulni.

Aztán 15 év múlva maga is az iskola, akkor már Óbudai Népzenei Iskola tanára lett, tanártársai és tanítványai öröme. Öt éve, a népzenei tanszak elindulása óta tanít a Zeneakadémián is.

És vajon hányan tanultak tőle iskolán kívül, táborokban, úton-útfélen. Nemrég Dresch Mihály, a kiváló jazz zenész emlegette egy interjúban, hogy először tőle tanult furulyázni.

Doktori dolgozata régi, zajos hangfelvételek számítógépes megtisztításával foglalkozik, hézagpótló munka. Számos tudományos cikket, hiánypótló oktatási segédanyagot publikált. Saját hangzó kiadványai közül csak néhány: Magyar furulyások Erdélyben és Moldvában 1993, Széki énekesek és furulyások 1999, Csobánok nótái 2007. És legutóbb Kocsis Zoltán vele vette föl Bartók Három csikmegyei népdalát a Hungaroton Bartók összkiadásában.

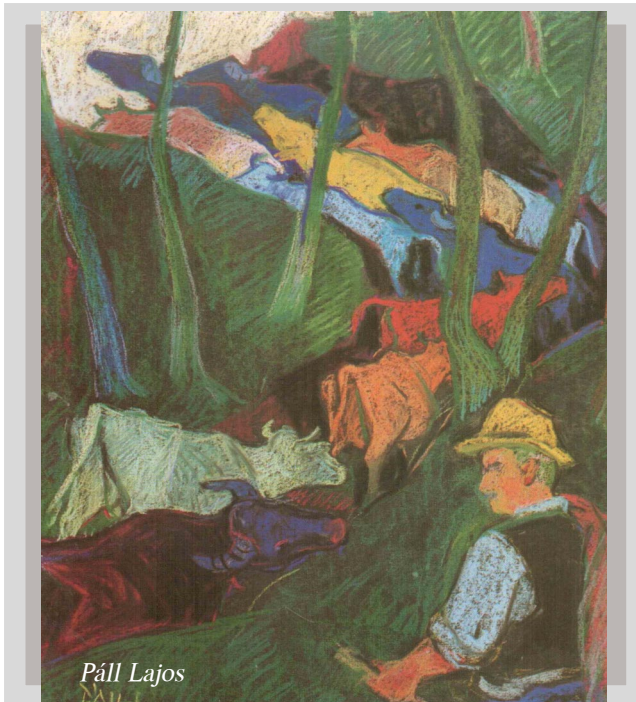
Előadóművészként legszívesebben nem egyedül, hanem az Egyszólam együttesben muzsikál, de szívesen működik közre neves népzenei együttesek műsoraiban, hangzó kiadványaikon. Furulyajátékát többek között a londoni Royal Festival Hallban, a New York-i Lincoln Centerben, vagy az isztambuli Boszporusz Egyetem koncerttermében is megcsodálhatták-megcsodálhattam.

És végül, de nem utolsósorban: feleségével csillaghegyi házukban öt gyermeket nevelnek, akik tovább viszik apjuk örökségét.

Juhász Zoltán egy Berecz-esten

Berecz András szerint Juhász Zoltán „a furulya profétája”

Pál Lajos

MÓRA FERENC

A SZÁNKÓ

Kegyetlen hideg tél volt, azóta se tudok hozzáfoghatót. Fenéig befagyott a patak, a verebek megdermedve hullottak le a fákról, a háztetőről olyan vastag jégcsapok meredeztek, hogy kövel is alig bírtuk őket lehajigálni.

Először a báránybőr sapkákat vagdosztuk hozzájuk, de evvel nem sokra mentünk. A fülünk megfázott, a sapka a tetőn maradt, s ami a legnagyobb baj volt: a jégcsap se esett le. Még jobban szerettünk a hóban játszani. Akkor hó volt, hogy alig látszottunk ki belőle, ástunk is benne akkora barlangokat, hogy akár a medvék királya ellakhatott volna bennük. Persze a medvének több esze volt, mint hogy hópalotában lakott volna. Nem is fagyott le se keze, se lába, mint nekünk.

Legkülönb mulatság mégiscsak a szánkázás volt. Szomszédunkban lakott a bíró. A bíró csináltatott a fiainak olyan szánkót, hogy annál szebb még nem volt a világon. Még most is sokszor álmodom vele így tél idején. Kőrifából volt a talpa, diófából a karja, az ülése lószőr vánkös, beterítve bársonyposztóval, a lábtakaróján bolyhos szőnyeg. Be volt festve az egész szép pirosra, tán a kötele is selyemből volt.

Megvolt a mesés szép szánkó, de nem volt, aki húzza. Nagy úr volt akkor Bíró Pali is, Bíró Gyuri is, mind a kettő csak húzatni akarta magát.

Engem fogtak be meg egy másik szegény gyereket, a Favágó Jánoskát.

- Egyszer ti húzzátok, máskor mi ülünk benne - biztattak a bíró fiai.

Bántuk is mi a csúfolódást, csakhogy hozzáférhettünk a szánkóhoz. Pali, Gyuri elnyújtózkodtak nagy urasan a puha ülésben, mi ketten nyakunkba akasztottuk a cifra istrángot, szél se érhetett a nyomunkba aztán. Meg se álltunk az ötödik fordulóig, ott is csak lélegzetet venni.

Így tartott ez egy hétig, hanem Favágó Jánoska már akkor olyan búsan lógatta a fejét, mint egy igazi ló. Meg is kérdezte tőle a kisebb gazdánk, a Bíró Pali, hogy tán kevesli az abrakot.

- Szeretnék már egyszer én is beleülni a szánkóba - motyogta félösen Jánoska -, csak egyetlenegyszer, csak egyik saroktól a másikig.

Bíró Gyuri nevetve csördítette meg fejünk fölött a pántlikás ostorát.

- Mást nem kívánnál, kis rongyos? Nem olyan gúnyához csinálták ezt a szánkót, mint a tied.

Pali még jobban rákiáltott:

- Örülj, hogy húzhatod. Gyí, Szellő, gyí, Bogár!

Összenéztünk Jánoskával, s akkorát rántottunk a szánkón, hogy mind a két gazdánk kigurult a hóra. Olyan hemperedtek, hogy öröm volt nézni, ámbátor igyekeztünk elhordani az irhát.

Hanem aztán megbántuk, amit tettünk. Másnap majd meghasadt a szívünk, mikor a bíró fiai elszánkáztak a ház

előtt. Most már a Szabó Gergőék húzták őket. Ekkor énekiem egy gondolatom támadt:

- Jánoska, van egy hatosod?

- Volt tavaly, de labdát vettem rajta.

- Tudod mit, Jánoska? Ha neked is volna egy hatosod, nekem is, vennék rajta szánkót.

Másnapra kerítettünk pénzt. Én a Csacsadér vargától kaptam, mert segitettem neki kivinni a csizmákat a piacra, Jánoska meg eladta a labdáját meg a márványgolyóját meg a bicskáját a molnárinasnak.

Délután elmentünk a szenesboltba, vettünk a pénzünkön egy szenesládát. A ládát félig megraktuk szalmával, a fenekére szögeztünk két gyalult deszkát, kerítettünk egy ruhaszárító kötelet, s azt ráerősítettük a láda két oldalára.

Megvolt a szánkó.

Biz az nem egészen olyan volt, mint a bíró fiaié, de éppúgy csúszott.

Az udvaron próbáltuk ki, mert az utcára szégyellünk kimenni a másik szánkó miatt. Hanem az udvar kicsi volt.

Megegyeztünk, hogy kimegyünk a falu végére, ahol senki se lát. Közökön, zig-zug utcákon bujkáltunk kifelé, hogy ne találkozzunk a bíró fiaival.

Fúj a szél kegyetlen, sodorta a tetőkről az arcunkba a havat, de nem törődünk vele. Csak arra gondoltunk, hogy milyen jó lesz szánkóba ülni. Először Jánoska ül bele, én elhúzzom a kis erdőig, ő meg engem vissza. Jaj, istenem, de jó lesz!

Kiértünk a falu végére. Az utolsó ház a Kati nénié volt, az öreg koldusasszonyé. Rogyott kis szalmás kunyhó, se udvara, se kerítése. Most csupa hó és jégcsap az egész kunyhó, csupa dér még az ajtókilincs is. A Kati néni kutyája, a szegény Morzsa ott nyöszörgött a küszöbön.

- Megállj, Ferkó - mondta a Jánoska -, eresszük be ezt a szegény kutyát, mert megveszi idekint az isten hidege. Az öregasszony bizonyosan alszik.

Belöktük az ajtót, a Morzsa csaholva szaladt előre. Kati néni ott gubbasztott a vackán, elkéült orcával, dideregve vékony kendőjében. Olyan hideg volt odabent, hogy még a tűzhely sarkait is kivirágozta a dér.

- Nem égett ebben a tűz, lelkeim, már három nap óta. Sem egy marék szalmám, sem egy gyújtat fám, majd megfagyok, lelkeim - sóhajtozott az öregasszony.

Jánoska rám nézett, én meg órá. Előhúzta a sarokból a baltát, kiment, csattogott-pattogott odakint: fölívágt a tűzrevalónak a szánkót. Kisvártatva hatalmas tűz lobogott a kunyhóban. Égett a szánkó. A mi szánkónk, amelyikbe egyszer se ültünk bele. A szánkódarabok piros lángja hosszú csikokban táncolt a falon, amely mintha sírt volna örömében, ahogy a dér leolvadt róla. Az öreg koldusasszony orcája is színesedni kezdett. Ahogy ránk vetette háládatos tekintetét, a mi szívünkben is valami melegség támadt. És egyszerre megsajnálunk a gazdag bíró fiait, akik érzik, hogy milyen jólesik repülni a szánkón, de nem tudják, milyen jólesik jót tenni a szegényekkel.

PINTÉR LÁSZLÓ

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ (Gyerekkori emlékeimből)

Boldog újesztendőt kívánni jöttem én
E különös napnak gyönyörű reggelén.
Legyen a házatok boldogsággal tele;
Kamrátokat tömjé meg az Isten keze.

Mestergerendáról lógjon sonka, kolbász,
A hordó színültig, és tele a borház.
Annyi tyúkjak legyen, mint a Fiastyukban,
Megszámolni sem lesz hozzá elég ujjam.

A tehén is annyi tejet adjon mindig,
A tejeles kancsó telve legyen szintig.
A padlás bűzától roskadáig telve,
Fehér kalácsot a háziasszony szelje.

Az egészségből sem hiányozzon semmi,
Orvoshoz ne kelljen nektek soha menni.
Gazduram éljen legalább száz évig,
A neje meg kövesse életében végig.

Nőjön meg gyerekük apraja és nagyja
Egészségben, mint tölgyfának makkja.
Dologban a kedvük soha el nem szunnyad,
Segítsége léssen ők családjuknak.

Mégegyszer kívánok boldog újesztendőt;
Hogy ne fázzon nyakam, ráteszem a kendőt,
Mert süvít a szélvész, a havat meg hordja;
Isten áldja kentek, el kell mennem nyomba'.

EGY ÚJ ÚJÉVRE

ÚJÉV, te öreg barát
Hányszor jöttél már mióta
Emberfaj él a Földön;
Hányszor zengett fel a nótá
Bánattól, vagy örömtől?!
Ott voltál már a völgyben
Hidegen Neanderthal-nál
Didergő barlangban velünk
Harmincezer éve ma már;
És látod? - emlékezünk.

Napkelet pusztaságán
A jurta védte családunk;
A pattogó tűz mellett
Apánk vadászatból vártuk;
Anyánk imába kezdett.
A Kárpátok bercein
Áttörtünk ezerszáz éve,

Pannonia térségén
Már meleg otthon várt télre,
De nem éltünk még békén.

Mohi után az újév
Sok keserűséget adott;
Újra lakásunk lettek
Lápok, erdők és barlangok,
S lettünk a büntetettek.
Háborúk, vérengzések
Évről évre lesújtottak;
Egyikből ki sem léptünk,
Az új évek újat hoztak.
Megtört a büszkeségünk.

'56 forradalma,
- Negyven éve az is most már, -
Kezünkbe vándorbotot
Albionban Liverpoolnál
Az új év belenyomott.
Most is keserűséggel
Telve vannak magyar szívek.
Lenyűgözi a nyomor
Az életet és a hitet.
Végzetünk árja sodor.

Fel-felbukkan az árból
Az árpados büszke nemzet:
Nem várhatnak sok szépet
A vörös viharban veszett
Fuldokló nemzedékek.
Legyen ez újévünk más
Hisz' ezerszáz éve vagyunk
A pannon földeknek csudás
Művelője: Tűnjön a múlt,
Jöjjön a felocsúdás.

Ártandiné Borbás Ilona sorsát
negyvenkét éves koráig zsarnok
édesapja befolyásolja... egy öntudatra
ébredő nő vívja meg csatáját a hatalmi
arroganciával, a mindent átszövő
képmutatással.

Salga Attila regénye az 1944-1995 közötti időszakot öleli
át... A változatos, érdekfeszítő cselekményt olykor finom
lírával, gyengéd humorral szövi át.

edition nove. novum publishing kft.
H-9400 Sopron, Várkerület 1-3. II/6.
Tel.: +36 99 505 024; Fax: +36 99 505 032
<http://www.editionnove.hu> . a.geoesel@editionnove.hu

KRÚDY GYULA

KÖZÉPKORI ÁLOM

Az erdőn szél járt, és a hold az ég közepén úszott. Fagyos téli éjjel volt, amikor csonttá fagy a föld kérge, és a fák nagyokat roppannak a fagytól. Hó nem esett ebben az esztendőben, pedig már karácsony felé járt az idő. Csak hideg volt, rettenetes hideg, mintha az lett volna a célja a télnek, hogy most mindent megfagyasszon, mindent elpusztítson. Ha talán megeredne a hó, csökkenne a hideg is. De a havat megették a farkasok.

Az erdőn, ahol szél verte össze a kemény gallyakat, és az erdő felett még a telihold is dideregni látszott a maga kristályosan tiszta fényességében, lovas csapat vonult keresztül. Középkori vitézek ügettek nehéz paripákon. A vas és acél csörgött rajtuk, fehér volt a lovak szőre, fehér a vitézek szakállja a dértől. A kengyelvasat szalmával fonták be, mert odafagyott volna a csizmájuk. Bajuszuk, szakálluk egybefagyott, beszélgetni se lehetett a rettenetes hidegben. Négyen voltak a vitézek, és amint tovaügettek a holdfényes időben, mintha álomkép lettek volna. Olykor felemelték karjaikat, talpra álltak a kengyelben, védekezvén a megfagyás ellen. Amikor az erdőből kiértek, a szél is elmaradt mögöttük, mintha az erdő megtartotta volna magának a szelet. Holdvilágos lapály terült el a vitézek előtt.

A lapályon egy tucat jegenye meredt az égnek. Csillogtak a deres jegenyefák, mint megannyi nyurga, ezüstruhájú vitéz. A jegenyék mögött egy lapos fedelű épület látszott. A tető közepén torony. Körül lőréses falak, tömzsi bástyák és széles mellvédek, amelyek komoran rajzolódtak az épületre a holdfényben.

A lovasok vezetője, egy nagy szakállú medve káromkodni kezdett, de berekedt hangja értelmetlen dörmögéssé, fuldoklóssá vált. A vitézek megértették a rekedt morgást, és megsarkantyúzták lovaikat. A bástyás, tornyos épület felé nyargaltak. A lovak patája keményen döngött a kőkeményre fagyott mezőn. A nehéz paripák mintegy utolsó erejüket látszottak összeszedni, amint a közeli épület felé fordították a fejüket.

Csakhamar elérték a falat, amelyet szélén árok határolt. A kapu bezárva, és a kapu ablakán nem szűrődött ki semmi világosság.

A nagy szakállú medve gondolkozva nézett vitézeire. – A barátok mind részegek, szokás szerint. Ki fog nekünk kaput nyitni? Reggelig megfagyunk a szabadban – mondta sottogóssá rekedt hangon.

Aztán belevágta a buzogányát a kapuba. A vitézek követték példáját. Az ércfejú botok döngve, zúgva pufogtak a kolostor vaskapuján. Úgy csattogott a kapu, hogy odabenn a halottnak is fel kellett ébrednie.

Közeledett is valami szövétnek fénye a kapun belül. A tolóablak csikorogva mozdult, durva hang kiáltott ki: – Nyughassatok, mert kieresztem az ebeket. Menjetez tovább békével.

– Mitrovics van idekünn! – kiáltotta most az egyik vitéz, aki legjobban győzte hanggal.

– Mitrovics – felelte odabévülről az előbbeni hang. – Az már más. Nyitom már.

A szövétnek eltűnt a kapus fülkéjében, ahol a kapunyitó szerkezet volt elhelyezve. Csörömpölni kezdtek a láncok, nyikorgott, mozdult a nehéz kapu, míg lassan leereszkedett. A vitézek a hídra ugrattak. A kapubolt alatt egy sárga szakállú, vörös csuhás, óriás barát állott, akinek hosszú kard volt az oldalán. A szövétnekkel világított a vitézek elé.

– Derék dolog – mondta örvendezve –, hogy karácsony estvéjére hazakerültetek. Hoztatok-e valamit?

Sorba kezelte a vitézekkel, de nem mulasztotta el megtapogatni a nyereg mellé akasztott bőriszakókat sem. A medvekülsejű vitéz lemászott a nyeregből, és a falnak dőlve nyújtózta elgémberedett tagjait.

– Lőcséről jövünk – sottogta. – Tegnap óta lovagolunk. A nagy barát ezalatt lecsatolta a nyergek mellől az iszákokat, és a hátára vette. Bizony görnyedt a súlyuk alatt. Majd előkiáltott néhány legényt a sötét udvarból. Zsiványképű, toprongyos alakok voltak, akik elvezették a lovakat. A négy vitéz a barát vezetése mellett belépett a kolostor épületébe. A folyosókon vaskarikában fáklyák égtek. Itt-ott repedezett szentkép látszott. A folyosó fordulójánál a megfeszített vasszobra állott.

A feszületre egy farkasbőr bunda volt vetve. A fordulónál már hallatszott valamely vad ének visszhangja. A barát betaszított egy faragott ajtót, és kivilágított, nagy terembe léptek. A terem kopasz falai csúcsban végződtek, és a terem közepén hosszú asztal állott.

Olyan volt ez a terem, mint a pokol előcsarnoka. A sarokban tűz lobogott, és pálinka kékes lángja csapott fel a tűzből. Másfelé izzó vastáblán valamely borsóféle magocskák sülték, és fojtó ábrailattal töltötték meg a levegőt. Az asztalnál forró bor párolgott ezüstkupákban, és széles tölgyfa székeken részeg szerzetesek heverésztek. A vörösbarátok híres kolostorában vagyunk, karácsony éjszakáján.

Tíz-tizenkét barát ült az asztal körül és ugyanannyi apáca. Az apácákon is vörös köntös volt. Erre az éjszakára ellátogattak ide a dunovji lengyel klastromból.

Igazi középkori orgia volt.

Az asztalfőn ülő férfiúnak szarv alakú fejdíszje volt, a mellé ült apácának egy arany, hasított szilva alakú jelvény volt a mellére tűzve. Mámorosak voltak a bortól. A terem sarkában orgona állott, amelyet egy ördögi alakú szerzetes megszólaltatott, és az orgona zúgására vadul ordítottak mindnyájan.

Az újonnan érkezetteket nagy örömmel üdvözölték. – Álé, Mitrovics! – kiáltotta a szarvas ember.

A medvekülsejű vitéz nagyot húzott az egyik kupából. A dér leolvadt szakálláról, és a hangja is felengedett.

– Egy véka aranyat s ezüstöt hoztunk – felelt, és a

közelében ülő apáca fonnyadt, arannyal és piros festékekkel kifőstöt arcára csókot nyomott.

– Nini, te vagy a Magdaléna, akit a múlt héten meg akartak égetni Szandicon?

Az apáca büszkén nézett körül.

– Én vagyok, én magam vagyok, Mitrovics testvérem. Zsoldos katonákkal ittam a csárdában, és a részeg zsoldosok megfosztottak ruháimtól, és ruha nélkül tettem az utcára. Csupán fehér fátyolomat hagyták meg. És a fehér fátyolom miatt megismertek és börtönbe vetettek. De íme, most már itt vagyok...

– Álé, Mitrovics! – kiáltották jobbról-balról. Az apácák, mintegy adott jelre, ledobálták köntöseiket, és vad táncba fogtak a tűz körül, amelyen rum és pálinka égett. A kék láng alvilági világítással lobogtatta körül ruhátlan testüket. Egy kecskeduda nyekergett táncukhoz, és az asztalnál ülő barátok a sarkantyúikat ütögették össze. A táncnak vége lett. A táncosnók felkapdosták köntöseiket. Senki sem figyel immár rájuk. A hosszú kőasztal mellé furakodtak ők is, ahol egymás után ürítették ki az iszákokat, amelyeket a vitézek hoztak. Arany- és ezüstpénzek gurultak ki az asztalra. Keresztek, gyűrűk és láncok. Egy türkizköves aranykereszt mintha véres lett volna. A jelvényes apáca megtörülte a köntösében. Majd egy remekművívő óra hullott ki az egyik iszákából. A szarvas ember gyönyörködve, kapzsi tekintettel vizsgálta az órát. Az óra ketyegett, és mutatója a holdat és a napot érintette egyszerre.

– Éjfél van! – kiáltott fel a szarvas ember. Betuen, húzd meg a harangot!

A sarokban harangkötél lógott, és a barát megragadta a kötelet. Fönn a toronyban megszólalt a harang, és ideleenn az asztalnál vad üvöltéssel csapták össze a kupákat.

– Most vajúdik az asszony! – kiáltották.

– A jelvényes apáca görcsösen hátravetette magát székén, és ocsmány szavakat kiáltott.

A harangszó újra megszólalt a toronyban.

– Megszületett a Jézus! – kiáltották a barátok. A kékes lángú tűzrakás mellől egy undok, kis fekete gnóm mászott elő négykézlábon. Tizenkét szarva volt és három ágú farka.

– Itt van, itt van! – kiáltották a barátok, és valamennyien felugráltak.

A törpe gnómot rikoltozva ugrálták körül az apácák, és szemérmetlen mozdulatokat tettek. Vad, állati üvöltéssel telt meg a terem. Az égő pálinka patakban folyt a földön, a tüzes vastáblán vérvörös gőzök gomolyogtak, és a kecskeduda sikoltott.

Most egyszerre, mintha nagy szél suhant volna végig a termen, felpattantak az ajtók és ablakok. A középső ajtó, amelyre Belzebub volt tölgyfából faragva, kifordult sarkaiból, és a küszöbön egy nyúlánk termetű, középkori vitéz lépett be. Arany volt a vértje, arany a sisakja és arany a sarkantyúja. Átlépte a küszöböt, és nyomában tizenkét ezüstpáncélú vitéz jött.

A vad orgia elcsitult, káprázó szemmel bámultak a látományra szerzetesek és apácák. Még a törpe gnóm is két lábra állott és meredten nézett állatszemeivel a fénylő alakokra.

Az aranyvértés vitéz meztelen kardjával megérintette az asztalt és az asztal, amely kőcölöpökön állott, összerokadt. – Miért hallgattatok el? – hangzott a csengő hang az aranysisak alól. – Miért fagyott ajkatokra a szó, Jézus szolgálói és szolgálóleányai? Eljöttem hozzátok, hogy veletek legyek. Hiába fődtétek be farkasbőrrel képmásomat odakünn a folyosón. Itt vagyok, rablók és paráznak. Mert én mindenütt ott vagyok.

Mitrovics, aki idő közben levetette nehéz, bivalybőr ruháját, és vörös csuhát húzott, mint a többiek, felkapott egy kardot a sarokból, és vakmerően az aranypáncélos elé ugrott. – Te vagy a Jézus, én pedig az Ördög vagyok. Gyer, vívjuk meg csatánkat, úgyis mindig téged kereslek, hogy szívedbe mártsam kardomat... Felemelte kardját, a következő pillanatban megtántorodott, és holtan a földre zuhant. A szilaj jelvényes apáca most meghasította köntösét. Kivillant, gyönyörűsége fehér válla, vakító teste. – Én pedig az Asszony vagyok – rebegte forrón mosolyogva. – A tiéd vagyok, ha akarod... Tudsz-e haragudni az Asszonyra, én Uram? Hiszen nem vétkezem, csak szeretek. Minden bűnöm a szerelem.

– Menj – kiáltotta az aranypáncélos –, menj előlem, bűnök és szenvedélyek, sötét halálok és végzetes születések okozója, Asszony! Menj előlem, paráznaság kútforrása, asszonyi test. És menjetek ti mind, mind, mert haragom lesújt reátok.

A szarvas ember ledobta szarvát, és kézen fogva az apácát, menekült az oldalajtón át. Nyomába a többiek, sikoltozva, megriadtan, arcukat eltakarva... A nők letépték köntöseiket, a férfiak letaposták fehér testüket. Menekültek megőrülve és kétségbe esve... Az undok, tizenkét szarvas gnóm mekegve ugrándozott a lábaik alatt. Sikoltozás, őrvöngő jajkiáltás töltötte meg a vörösbarátok kolostorát az Úrnak 1491-i esztendejében, Szentkarácsony éjszakáján. Mikor megjelent ott Jézus.

A kolostor, fenn a Kárpátok között, a Dunajec mellett, már régen rom és törmelék. De a legenda Jézus megjelenéséről él a környékbeli nép ajkán. Később egy jámbor barát képre főtötte a jelenést, és ez a kép a krakkói múzeumban még ma is történelmi nevezetesség. Ezen a képen ábrázolják Jézust és a tizenkét tanítványt középkori vitézi öltözetben.

A kép címe: *Középkori álom.*

DANCS RÓZSA

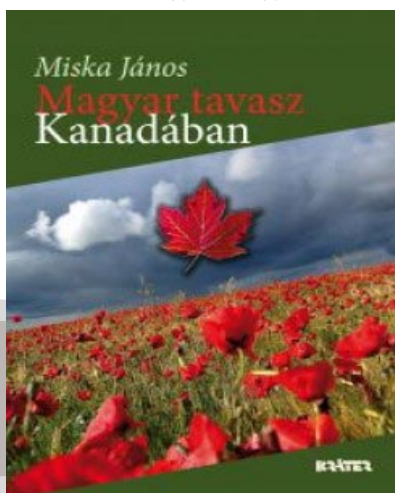
A FÁRADHATATLAN KANADAI MAGYAR KRÓNIKÁS

Miska János a végek legkonokabb és legszerényebb krónikása. Nincs a kanadai magyar irodalomnak olyan területe, amelyet kutatásai során elkerült volna, nincs olyan alkotója, akire fel ne figyelt volna. Szaktudósként és a szellemi értékekre érzékeny íróként mindenre felfigyelt, kötetekbe szedett, és ezzel a diaszpóra-kutatás egyik legnagyobb alakjává vált. Anélkül, hogy különösebb elismerések kísérnék munkáját.

A pomázi Kráter Műhely Egyesület gondozásában megjelent kötete, a *Magyar tavasz Kanadában* publicisztikai írásainak a gyűjteménye. "Ízelítő", ahogy a szerző az Előhangban megnevezi, mert mi, akik szellemi fényköréhez tartozunk, tudjuk, hogy ezeknél a jegyzeteknél, tanulmányoknál, cikkeknel sokkal többet vetett papírra, sokkal szélesebb skálájú az ő tevékenysége.

A kötet otthonról indít. Az új hazába még elkísérik az atyafiak, a szomszédok, ismerősök, a rendezett porták emlékei, de csakhamar az óceán innenső partján pihen meg a tekintete. A gyökereitől elszakadt 56-os fiatalembernek új gyökereket kell eresztenie - és Miska János hálás a szabadságot, otthont, tanulási és megélhetési lehetőséget nyújtó Kanadának. Soha nem hallottam tőle, hogy szidta volna Kanadát, de soha nem marasztalta el honfitársait sem. Meglátta bennük, mindannyiunkban a jót és arról írt. Elnéz, bölcsen megértő az emberi gyarlóságok iránt - ez olvasható ki ennek a kötetnek is minden sorából.

Szokás manapság (is) egymás túlharsogása, a hangoskodó magamutogatás, az irigykedés, féltékenység - ezeket azonban Miska János nem veszi tudomásul, mert írja lassan memoárját, rendezgeti papírjait, képzeletben ismét könyvtárakat alapít, igazgat mint szakképzett, okleveles könyvtáros, és büszkén mondja: felemelő, szép tartalmú kötetet tettem le az asztalra. Olyan kötetet, amely elcsalogat a távoli Vancouver-sziget magyar közösségeihez, az új magyar házakba, templomokba, megismertet az ottani honfitársakkal, és arra is vigyáz, hogy az utunktól távol eső

Calgary-ba, Winnipegbe vagy akár Nova Scotia-ba - nagy Kanada minden sarkába - is bekukkanthassunk. És mindenütt magyarokkal ismerkedünk meg vagy a magyarok nyomaira bukkanunk. Esszéinek, riportjainak, cikkeinek többsége azzal kezdődik, hogy "eredményeink". Az biztos, hogy ha Miska nem gyűjtögetné össze a reá jellemző szeretettel, gonddal azokat, akkor az egyetemes magyar szellemi kincstár jóval szegényebb maradna, nyelvünk önkéntes napszámosságainak nevét soha nem ismerné meg a világ.

Hadd idézzünk egy részt a kötet záró interjújából, amit Keindl Zsófia, a székesfehérvári Kodolányi János Főiskola növendékével készített: *"Megalakult az első Multiculturális Minisztérium, magyarul jól beszélő lengyel származású minisztersége alatt, s volt Andrassy nevu osztályvezetője. Ez a korszak jelentette Kanada haladó államának reneszánszát. Új egyetemek, tudományos intézmények tucatjai nőttek ki... Számos etnik tanszék alakult, az olasz, német, ukrán, magyar, észt nyelv és kultúra tanítására. Színvonalas antológiák közölték angol fordításban tehetséges bevándorló írók és költők munkáit. Mi is, magyar és angol nyelvű antológiát szerkesztettünk évi kiadásokban... Az országos és egyetemi bibliográfiák külön teret biztosítottak a más nyelvű könyvek adatai regisztrálására. A nemzetiségi irodalmak és hagyományok tárgyával foglalkozó kutatók hathatós állami támogatásban részesültek. Esorok írója tíz állami és egyetemi ösztöndíjat kapott kanadai magyar bibliográfiák, antológiák, esszégyűjtemények összeállítására, beleértve 75,000 dollár grantet a kanadai nemzetiségi irodalmak bibliográfiájának megírására, mely a Torontoi Egyetemi Kiadó gondozásában jelent meg 1990-ben, s 135 dolláros példányonkénti áron bestseller volt pár éven át. Mint korábban is megírtam, büszkeség számba ment Kanadában nemzetiségi írónak lenni. A kanadai magyarság pedig, köszönet az 56-os menekülteknek, ma is az elit nemzetiségek sorába tartozik. Azt azonban megvallom, hogy a 3-kötetes Canadian Studies on Hungarians című bibliográfiám kb 2000 citátuma írónak kétharmad része magyar származású!"* (279. o.)

Kanadai magyar irodalmunk új gyöngyszemét kaptuk Miska Jánostól ajándékba. Várjuk a folytatást, és egyúttal boldog születésnapot kívánunk neki.

A magyar emigránsok sokat köszönhetnek az őket befogadó Kanadának, de ez kölcsönös. A kitelepült, tudásukat és képességeiket magukkal vivő honfitársainknak is osztályrész jutott abban, hogy a kanadai tudományos és kulturális életet ma a világ élvonalához számítják. Mit vittek magukkal a kivándorlók, az emigránsok az óhazából, mit adtak és mit kaptak Kanadától? Hogyan látja és éli meg mindezt Miska János, az '56-ban kitelepedett nyírségi író, szerkesztő, műfordító, könyvtáros, kultúraszervező..., akinek a legfontosabb szándéka, hogy a Kanadában élő magyarság megőrizze önazonosság-tudatát és a szülőföldhöz való kötődéseit... (fűljegyzet)

MISKA JÁNOS

SZÁMUNKRA MINDIG IS HŐS VOLT¹

Két évtizeddel ezelőtt, 1985. május 29-én történt. Ezen a napon mártotta múltját Fonyó István, rákos betegségben szenvedő fiatalember, a Victoriában lévő Juan de Fuca tengersizos vizébe, miután befejezte a 425 napig tartó maratonfutását, melyet Jounay for Life címmel őrizett meg a kanadai köztudat. Ott volt a jeles eseményen a város lakossága, lelkesen adózott az ország népével együtt fiatal hősenek, kinek sikerült Terry Fox álmát valóra váltania. Steve Fonyó a legismertebb egyén lett az országban. Kanada népe rajta tartotta a szemét hónapokon át. A sajtó rendszeresen mutatta kálváriának is beillő útját, amint 7924 kilométeren át nyargalt végig az országon. Kezdetben voltak tamaskodók és irigyek is, akik kissé lebecsülve vállalkozását, Terry Fox epigonnak tartották. De a nagy többség együtt érzett vele, s abban reménykedett, hogy a fiatal bevándorlónak sikerül valóra váltania a rákos betegségnek idejekorán áldozatul esett Terry álmait.

A Vernon városkából indult Istvánnak valóban erőt adott az Úr a hatalmas távolság leküzdésére. Naponként foglalkozott maratonjával a sajtó. Mutatták a képernyők, amint ritmikus ütemben, két rövid lépés ép lábbal, egy hosszú lépés múltákkal, bicegett a forgalmas műutak szegélyén. A népes településéken tisztelgő tömegek fogadták, a városok vezetői tetemes adományokat nyújtottak át az elcsigázott maratonfutónak. István 13 millió dollár adományt szerzett a borzalmas betegség gyógyítására.

Minél közelebb került victoriái célpontjához, annál extázisosabb érdeklődést tanúsított az ország népe iránta. Keveset hallottunk azonban az emberfölötti küzdelemlől, mely egy ekkora vállalkozással jár. Volt idő, amikor elgyengülten, keserves kínok között haladt esőben, szélviharban, rekkenő hőségben, olykori havazásban, ziháló tüdejébe lehelve a kipufogó csövek szennyét. A nap végén kimerülten kapaszkodott fel kocsiházukba, és sírva kérlelte édesapját, hagyják abba a tortúrát, mert nem bírja tovább. Az apa tartotta benne a lelket a távfutás minden percében. Az apa, aki röviddel a hőstett után maga is rákos betegség áldozata lett.

Victoriában, a lakásunkhoz pár száz méterre, ma is ott magaslik a felirat: „Steve Fonyo Beach.” Kingston városában pedig „Steve Fonyo Drive” utca őrzi az emlékét. Hősnek kijáró megtiszteltetés övezte hónapokon át. Ösztöndíjak, városi és országos kitüntetések, munkalehetőségek kínáltak mindenünnen. Legnagyobb elismerést az Order of Canada elnevezésű nagydíj jelentette számára.

Előtte állt a világ. S ekkor váratlan törés szakította ketté az életét. Az emberfölötti tett végrehajtása után hirtelen támadt úr tátongott előtte. Az idegeire ment a zsvajos sajtó, az érdeklődés kereszttüze. Elveszítette édesapját, a családi üzletük is romlásnak indult. Istvánt felkészületlenül találta a szűnni nem akaró népszerűség. Akkor talán nem is gondolt a bölcs mondásra, hogy nagy tetteket könnyebb elérni, mint

a velük járó népszerűséget elviselni. Alkoholban, majd kábítószerekben keresett menedéket. Kihágásokat követett el, fogházi büntetésben is volt része.

A sokaság megdöbbenve fogadta kilengéseit, s hamarosan kiábrándult fiatal hősből. Szigorú morállal letaszította a pedesztárlól. Mialatt példaképe, Terry Fox emléke egyre szárnyalt, nemzetközi méretekre vitte a maraton jelképét, mert szellemi alkata kiállta a nemzeti hős próbáját, addig Steve Fonyó a feledés homályába merült. Neve a rákos maraton-mozgalommal kapcsolatban mellőzésre kárhóztatott. Egy nemzet nehezen tudja megbocsájtani hősenek az általa okozott csalódást. Növelte az elutasítást az a tény is, hogy két dudásnak nincs helye egy csárdában.

A múlt évben, június 1-én a vancouveri Global News televízió beszélgetést folytatott Steve Fonyóval, amit sugárzott is esti programján. Ebből megtudhatta a tartomány népe, hogy István maga mögött hagyva fiatalkori kilengéseit, mesterséget tanult, s Surrey városban mint nehéz-mechanikai felügyelő dolgozik egy vállalatnál. Hálásak vagyunk a televízió stábjának az emberséges hangvételért, s hogy nosztalgiába illő tónusban idézték fel István emlékét. Számunkra pedig, mindenek ellenére is, megmaradt hősnek az évtizedeken át.

(Szigeti Magyarság, 2005)

¹i. m. 201. oldal

“Magyarország üzen a világban szétszóródott magyarságnak”.

2011. október 17-én elindult a Nemzeti Regiszter, a világ magyarjait összegyűjtő kormányzati honlap.

A <http://www.nemzetiregiszter.hu> honlapon regisztrálók hetente kapnak egy rövid hírösszefoglalót Magyarország és a magyarság legfontosabb eseményeiről.

DANCS RÓZSA

A CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ TORONTÓBAN

Az operettszínház – Toronto Operetta Theatre – Kálmán Imre Csárdáskirálynő c. operettjével köszöntötte az új esztendőt. Igen, Csárdáskirálynő! A szórólapon, sajtóhírdetéseken megjelent a magyar cím is a német Die Csárdásfürstin és az angol Gypsy Princess mellett, ami a program fővédnökének, Dr. Pordány László magyar nagykövet és a színházigazgató, Guillermo Silva-Marín között folytatott tárgyalások diplomáciai sikerének tekinthető. Hogy Nigel Douglas miért választotta az angol nyelvű libretto címéül a Gypsy Princess változatot az eredeti német, illetve magyar csárdás helyett, már nehéz lenne kideríteni, meg kell elégednünk azzal, hogy végre a magyar szó jelentése a helyére került.

Az előadást kockétfogadás és vacsora előzte meg a Hot House Kávéházban, majd ugyanott koccantak össze a pezsgős poharak éjfélkor a magyar nagykövet, Dr. Pordány László és felesége, Mária asszony, valamint a TOT személyzete, a művészek jelenlétében. Sajnos, a tervezett programba valamilyen oknál fogva hiba csúszott be, mert a magasrangú vendéget és családját szállító ottawai repülőgép érthetetlen módon nem érkezett meg idejében Torontóba, ezért az előadás elejéről elmaradt a nagykövet úr torontói magyaroknak szánt üdvözlő beszéde.

Mint tudjuk, a csárdás mint hagyományos magyar tánc nem azonos a cigányság, politikailag helyesen szólva, a romák fogalmával. Ismételjünk: *“A csárdás hagyományos magyar néptánc (az elnevezés a csárda szóból ered, melynek jelentése: kocsmá). A magyar táncstílus megtestesítője, amiben büszke tartású férfi táncosok külön-külön rögtönöznek, szét- és összedobbantva lábaikat, majd a férfiak a nőkkel párban forognak. Magyarországról származik, és cigány zenészekkel népszerű lett a környező területeken is... A csárdást a ritmus váltakozása, variálása teszi jellemzővé: a lassú vezet be, és a vidám, nagyon gyors tempójú friss fejezi be. Számos más variáció van, melyeket ritka csárdásnak, sűrű csárdásnak és szökös csárdásnak neveznek. A zene lüktető, szinkópált 2/4 vagy 4/4 ritmusú... Klasszikus zeneszerzők is felhasználtak csárdás témákat... A világon a legismertebb “csárdást” Vittorio Monti írta hegedűre és zongorára, a tempó 5 variációjával,”* olvashatjuk az enciklopédiában.

Úgy gondolom, szintén csak fordítói kényelemnek köszönhető, hogy az eredeti Vereczky Szilvia név Varescu formában terjedt el.

Ha a nagy Kálmán-operett otthoni előadásai utáni nosztalgiával ülünk be a nézőterre, akkor sem csalódunk. A torontói előadás Szilviája nem Honthy Hanna ugyan, de szép, fiatal, a mi fiataljaink szépségével, temperamentumával, bájjával és tehetségével megáldott Lara Ciekiewicz, Edwin alakítója, Keith Klassen szintén a mai nemzedék életességével, felszabadultságával mozog a deszkákon.

Derek Bate karmester vezetésével csendül fel a “Minden idők legjobb zenéje”, a dallamot pedig bárki dudolhatja – ki-ki a maga nyelvén.

A budapesti Orfeum kedvenc csillaga és a bécsi Edwin Ronald von und zu Lippert-Weilersheim herceg szerelme reménytelennek látszik, hiszen áthághatatlan társadalmi előítéletek és a herceg szüleinek ellenkezése áll az útjukban. Az Orfeum könnyelmű, bohém társasága, a barátok segítségével azonban az akadályokat legyőzi a szerelem, Szilvia Edwiné lesz, Edwin kijelölt menyasszonya, Stázi pedig Bóni grófnak nyújtja a kezét.

Azt is tudjuk, hogy a darab ötlete az első világháború előestéjén született meg, amikor Leo Stein és Jenbach Béla elhatározza, hogy megírja németül egy osztrák trónörökös herceg és egy orfeumi énekesnő történetét. A tervüket elmondják Kálmán Imrének is. A romantikus ötlet a fiatal szeneszerzőnek is tetszik, és visszavonul egy kis üdülőhelyre, hogy megkomponálja a darab zenéjét. A világháború azonban megállítja az ő munkáját is, mert nem tud zenét szerezni, “mikor a frontokon egymást öli a világ,” nyilatkozza. Végül a másik nagy magyar, Lehár Ferenc unszolására befejezi be az operettet. Az ősbemutatóra 1915 novemberében Bécsben került sor. Ezzel kapcsolatban fennmaradt egy anekdotaszerű történet, miszerint a bécsi bemutatóra “1915. november 13-án került volna sor a Johann Strauss-színházban. A november 13. péntekre esett, és a babonás Kálmán kérte az igazgatót, Millert, hogy ne aznap mutassák be darabot, de tekintettel arra, hogy addigra már minden jegy elkelt, az igazgató nem engedett.” A premiért végül mégis eltolták november 17-re, mert az egyik főszereplő berekedt.

A Csárdáskirálynő minden idők legnépszerűbb és legtöbbet játszott magyar operettje; az első bemutatója óta folytatja világhódító útját. A torontói operettszínház, amely immár 27. évadjába lép, többször is előadta. Az intézmény fennállása óta egyike a közönség legkedveltebb és leglátogatottabb színházainak, hiszen repertoárja olyan művekre koncentrál, amelyek mindenkit szórakoztatnak, függetlenül a nemzedéki különbségektől. Talán az egyetlen olyan itteni zenei intézmény, amely a legtöbbször tűzte műsorára Lehár Ferenc és Kálmán Imre darabjait, A mosoly országát, Maritza grófnőt, a Luxembourg grófját, A víg özvegyet, természetesen a többi európai zenésdarabbal együtt. A színház alapító igazgatója, Guillermo Silva-Marín, a “Legbefolyásosabb kanadai spanyol” – The most Influential Hispanic-Canadian” cím nyertese, igazi reneszánsz egyéniség: előadóművész, szerző, tanár, rendező, színpad- és fénytervező - nagy szakmai tapasztalattal, nemzetközi és kanadai művészi sikerekkel a háta mögött, és nagyon büszke a színház és művészei sikereire. Nyugtalanul keresi az újabb és újabb darabokat, amelyeket színpadra vihet a tehetséges fiatal művészcsapat.

A Csárdáskirálynő Szilviáját alakító Lara Ciekiewicz, Keith Klassen Edwin szerepében, Stefan Fehr Feri alakítójaként, Jan Simpson Bóni szerepében, az Anhiltát

alakító Eugenia Dermentzis, Elisabeth Beeler mint Stázi, Joseph Angelo mint Leopold Maria és a többiek, az Orfeum táncosnői, táncosai mind nagyszerűen éreznek rá a múlt század elejének hangulatára. Játszanak – és ez feloldja a divatjamúlt mesterkéeltséget, az esetleges merevséget.

ROSE DANCS

NEW YEAR'S EVE CELEBRATION WITH HUNGARIAN FLAVOUR

The New Year was greeted by the Toronto Operetta Theatre with the presentation of Imre Kálmán's "Gypsy Princess" Operetta. The advertisements and flyers showed the original Hungarian title "Csárdáskirálynő" and the German "Die Csárdásfürstin" too, thanks to negotiations between His Excellency, Dr. László Pordány, Ambassador of Hungary to Canada and Mr. Guillermo Silva-Marin, Founder and General Director. This was a diplomatic success.

It may be difficult to ascertain why Nigel Douglas chose "Gypsy Princess" for the title of the English libretto. It is pleasing that besides the English and the German title the Hungarian title containing the original word "Csárdás" has taken its rightful place.

"Csárdás," pronounced as 'Chardash,' are a traditional Hungarian folk dance, the name derived from "csárda" (old Hungarian term for tavern). It originated in Hungary and was popularized by Roma music (Cigány) bands in Hungary and neighboring lands." (Wikipedia).

It is felt that the change of the name of Sylvia Vereczky to Varescu also, was due to the translator's comfort.

We are not disappointed if we watch the production with memories of seeing it in the original in Hungary.

Although Toronto's Sylvia is not the late great Hungarian diva Hanna Honthy, but Lara Ciekiewicz is young and beautiful, blessed with Hungarian type of beauty, charm, temperament and talent.

Keith Klassen, in the role of Edwin, also moves with life like freedom and liberation of this generation.

Under the baton of conductor Derek Bate, the "Best music of all ages" was heard. The audience hummed along in many languages.

The love between the favourite star of Budapest's Orpheum and Prince Edwin Lippert-Weylersheim of Vienna seems to be hopeless. In their path lie unbridgeable social prejudices and the parents of the Prince. However, with the help of the Music Hall's happy-go-lucky, Bohemian company and friend, love becomes victorious and Countess Stasi

Toronto Operetta Theatre
www.torontooperetta.com

Elizabeth Beeler & Keith Klassen
Lara Ciekiewicz
Lara Ciekiewicz & Keith Klassen

Come See the
Csárdáskirálynő

Final Dates
Jan. 4, 6, 7 at 8 PM
and Jan. 8 at 2 PM

For tickets call the
St. Lawrence Centre
416-366-7723
800-708-6754

Jessica McKay, Ian Simpson, Tamara Newberry & Eugenia Dermentzis

gives her hand to Count Boni.

The Toronto Operetta Theatre several times presented the "Gypsy Princess" Operetta. Since its premiere it continues to be shown around the world with success. Just before the outbreak of World War I, Leo Stein and Bela Jenbach decided to write in the German language the story of an Austrian Prince and a Music Hall songstress and told their plan to Imre Kálmán. The romantic idea appeals to the young composer and he retires to a resort to write the music. But the war stops him; he cannot compose music "when the people are killing each other" he declares. Finally, upon the urging of the other great operetta composer, Franz Lehar, he completes his work. The premiere was in November 1915, in Vienna. In this connection there survives an anecdotal story. The Viennese premiere was to be held in the Johann Strauss Theatre on November 13, 1915. However, November 13 fell on a Friday and the superstitious Kálmán begged the director Miller to postpone the opening. The Director would not allow it as every ticket was sold for that night. Anyway, the show was postponed to November 17, because one of the main actors Jozef König became hoarse.

The "Gypsy Princess" ("Csárdáskirálynő") has become the most popular and most frequently played Operetta.

The Toronto Operetta Theatre starts its 27th season. Since its establishment, it is one of the favourite and most visited theatres as its repertoire is focused on works that entertains everyone regardless of generational differences. It is probably the only institution which produced most frequently Franz Lehar's and Imre Kálmán's plays among many other European works, some several times: "Land of Smiles," "Countess Maritza," "Count of Luxemburg," "The Merry Widow" "Gypsy Violins" "Csardas Princess," and the "The

Czarevitch.”

The Founder and General Director, Mr. Guillermo Silva-Marin, who earned the title “The most Influential Hispanic-Canadian.” He is a real renaissance personality: performer, composer, singer, teacher, director, producer, impresario, musician, with great experience and proud of Canadian and international successes.

He is constantly searching for works that such talented groups of performers could take onto the stage.

In the “Gypsy Princess” (“Csárdáskirálynő,”) Lara Ciekiewicz who played Sylvia, Keith Klassen in the role of Edwin, Stefan Fehr as Feri, Jan Simpson in the character of Bóni, Eugenia Dermentzis as Anhilte, Elisabeth Beeler played Stasi, Joseph Angelo as Leopold Maria and all the others, the Orpheum’s dancers wonderfully recreated the atmosphere

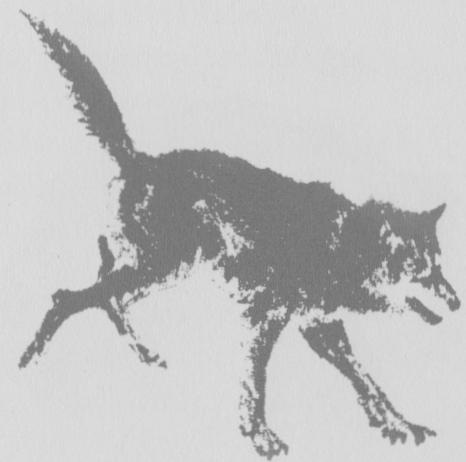
at the start of the previous century. They played - and this dissolved the outmoded stiltedness and stiffness.

Before the performance, a cocktail reception and dinner was held in the Hot House Café and after, the guests together with His Excellency, Dr. László Pordány, Ambassador with his wife Mária reconvened to await the arrival of the New Year.

Director Silva-Marin enthusiastically spoke of the next production of the TOT next February. It is in commemoration of the bicentennial of the War of 1812. It is the World Premiere of TAPTOO! by John Beckwith and James Reany It is a thrilling tale of the founding of York, the birth of Upper Canada, and the village that soon becomes the great city Toronto, as seen through the prism of the conflict of 1812 and the exploits of a Canadian Hero, Major Simcoe.

Savanya Eszter nagy és finom ráérzéssel és átéléssel fordította magyarra a kanadai indián költészet nagy képviselője, Chief Dan George verseit. A kötet az Alexandra kiadónál jelent meg *Repül a szívem, Repül a lelkem* címmel..

Évezredekén keresztül
a Föld nyelvén beszéltem,
hallgattam megannyi hangját.
Elvettem, amire szükségem volt
s úgy találtam, bőven jutott mindenkinek.
A folyók áttetszőek voltak és hemzsegték az élettől,
a makulátlan lég megszámlálhatatlan szárny suhogásának
adott helyet.
A Föld teremtményei pazar bőségével volt terhes.
Egyenesen, büszkén jártam,
tudván, mily gazdag népem,

élvezvén a Legfőbb Szellem kegyelmét.
Minden teremtmény testvéreként éltem.
Az égi pályán járó Nap útjával
mértem a napot,
az év múltáról pedig dalolt
a hazatérő lazac,
vagy a fészket rakó madárpár.
A napi első és utolsó tábor tűz közt
élelem után kutattam,
hajlékot, ruhát, fegyvert készítettem,
imára mindig találva időt.

PAPP-FABRY ILONA

ŐSZI-TÉLI GONDOLATOK

Ősz van. A hegyoldalon itt-ott már látszanak a juhar sárgászöld színfoltjai, mint kicsi lángocskák, de az erdő teljes színompája még hetekkel később érkezik.

Gyümölcszedés ideje van. Én a vasárnap reggeli napsütés meleg sugarait gyűjtögetem, hogy eltegyem télre. A ház előtt üldögélve bámulom a távoli hegyeket, míg a gondolataim messze kalandoznak, kelet felé átugorva 6 időzónát. Szentendre. A Duna és a Pilis hegyei között fészkelő ősi kisvárost még mindig otthonomnak érzem. Csak fél óra autóval Budapestről. Kilenc óra repülővel New Yorkból.

* * *

A szentendrei lakás erkélye a völgyre néz, szép kertekre, pirostetős házakra. A távoli domboldalon a házak csak piros-féher pontoknak látszanak a fák zöldje között. Látom a Pilist, és érzem, ha kinyújtanám a karomat, megérinthetném a hegyeket és a mögöttük lemenő napot. Látom a kicsi templomot az utcánk sarkán, igaz, csak a tornyát, mert a szomszéd nagy fenyőfája majdnem eltakarja, és a fenyő olyan gyorsan nő, hogy attól félek, ha jövőre megint itt leszek, már csak a torony fényes gombját és a keresztet láthatom.

Ha festő lennék, szép színekkel lefesteném a völgyet, a domboldalt, a távoli hegyeket és a templomot. De milyen színű lenne a harangszó? Mint ahogy a templom maga, a harangja is kicsi, és vidám, magas hangja van. Igaz, nem olyan ünnepélyesen zengzetes, mint a nagy templomok nehéz harangjainak kongása, de mégis kellemes hallgatni. A vasárnap reggeli hívogató harangszót elegáns világoskékre festeném. Délben a színe aranyárga lenne, telve elégedettséggel és a vasárnapi ebéd ígéretes illatával: húsleves, bécsi szelet sültkrumplival és uborka salátával, és sütemény, csokoládés. A hat órás esti harangszó zöldeskék lenne, de a hét órás már ezüstszürkére változna.

Reggelre sűrű köd kúszik a völgybe. Rozsdás levelek borítják az utcát. Látom, az öreg szomszédunk nyitja a kertkaput. Már felvette a télikabátját. A kistemplom harangszava most friss fehér és hideg.

* * *

A kutyánk kísértél a házból és lustán a székem mellé telepszik. Fejét óvatosan a lábamra teszi és sütteti a hasát a nappal. A meleg, mozdulatlan nyugalom elnehezíti a szempillámat.

Hirtelen megtörik a csönd. Gágogó vadlibák V betűje úszik az égre. A kutya felugrik álmából és méltatlankodóan ugatva szalad a rétre, hogy elzavarja a zajos madárcsapatot. Ők mennek..., mi maradunk.

Az este már hűvös, tüzet rakunk, hogy felmelegítsük. Itt az ideje, hogy összehajtsuk a lenge selymeket és felfrissítsük a puha téli gyapjú holmikát. Tegnap a közeli farmon almát szedtünk. Süteményt sütök, igazi otthoni almásat.

* * *

Itt a tél. Lelki szemeimmel látom, hogy a turisták kavargó tömege már eltűnt Szentendréről. Az öreg város korán megy aludni. Az utcai lámpák pislákolnak a ködben, a macskaköveken magányos lépések hangzanak, a távolban egy kutya ugat. Nehéz szürkéség telepszik a szűk utcákra és később esni kezd a hó.

Karácsonyi üdvözlő lapokat írunk, felhívjuk telefonon távolban élő rokonainkat és barátainkat, ajándékokat vásárolunk, diós és mákos beigli sütünk, és feldíszítjuk a karácsonyfát. Régmúlt időket emlegetünk, amikor még a hideg hidegebb, a hó fehérebb, és a karácsonyfa csillogóbb volt.

AMAZING GRACE - MICMAC

Amazing grace! How sweet the sound
That saved a wretch like me.
I once was lost, but now am found,
Was blind, but now I see.
'Twas grace that taught my heart to fear,
And grace my fears relieved.
How precious did that grace appear
The hour I first believed.
How sweet the name of Jesus sounds
In a believer's ear
It soothes his sorrows, heals his wounds
And drives away his fear.
Amazing grace! How sweet the sound
That saved a wretch like me.
I once was lost, but now am found,
Was blind, but now I see.

CHIEF DAN GEORGE

The beauty of the trees, the softness of the air,
the fragrance of the grass speaks to me.
The summit of the mountain, the thunder of the sky,
The rhythm of the sea, speaks to me.
The faintness of the stars, the freshness of the morning,
the dewdrop on the flower, speaks to me.
The strength of the fire, the taste of salmon, the trail of the
sun, and the life that never goes away, they speak to me
And my heart soars.

“O Great Spirit whose voice I hear in the winds,
I come to you as one of your many children.
I need your strength and your wisdom.
Make me strong not to be superior to my brother,
but to be able to fight my greatest enemy:
”Myself”

KASLIK PÉTER

A NEMZETI EMIGRÁCIÓ JELKÉPE - MIKES

A magyar kulturális események naptárában a mögöttünk lévő 2011. év Mikes Kelemen Emlékévként szerepelt. 1761-ben hunyt el a magyar irodalom különös kincse, és a mindenkori magyar nemzeti emigráció jelképe, Mikes Kelemen, a magyar irodalom különös kincse, és a mindenkori magyar nemzeti emigráció jelképe.

„Két pogány közt”

Az ismert kuruc nóta annak a felismerésnek a kifejezője, hogy a magyarok sorsa Mohács óta a birodalmi érdekek váltakozásai szerint dől el. A birodalmi érdekeknek való alárendeltség állapotában a nemzeti önállóságra és szabadságra nincs is jó megoldás, csak különböző álláspontok és próbálkozások lehetségesek. A kuruc szabadságharcot követően a „két pogány közt” kényszerhelyzete a nemzet sorsának minden fordulópontján kimutatható, és az a napjainkban is jelen van.

„Neved ki dicssel ejtené...”

A Habsburg Ház ellen vívott Rákóczi szabadságharc végét a fejedelem távollétében megkötött szatmári béke jelentette. A békefeltételek szerint a kuruc fél résztvevői kegyelemben részesülnek és megtarthatják vagyonukat, ha hűséget esküsznek a Habsburg Háznak. Maga Rákóczi ezt a békét nem tartotta érvényesnek. A mellé szegődő és őt a száműzetésében követő kurucok is azok közül kerültek ki, akik ezt a hűségesküt megtagadták, vagyis akik - Arany János későbbi szavait aposztrofálva - „nem bírták mondani, hogy Éljen Eduárd.” Rákóczi kísérői választhattak volna az igen előnyös feltételek melletti behódolás és annak a bujdosás árán való elutasítása között. A Rákóczi szabadságharc száműzöttei tehát önként választották a hazából való elbujdosást, mert „nem vala benne szabadság.” Amint tudjuk, a későbbi korok vesztes szabadságharcainak résztvevői esetleg csak az árulás révén nyert kegyelem, a száműzetés vagy halál között választhattak.

Mikes Kelemen

„Az Isten titka, hogy miben, és hol adja az embernek az ajándékot. Bátran lehet mondani, hogy Mikes Kelemen ilyen titkos ajándéka volt Istennek mind a fejedelem számára, mind a mi számunkra.” (*Tamási Áron: Levél édesanyámhoz*)

A rodostói emigráció az első magyar nemzeti emigráció, és az Mikes révén teljességében életszerű. Mint ilyen, magában foglalja a későbbi emigrációs hullámok minden elemét. Mikes az emigrációs lét bonyolult visszasságait emberi megértéssel, humorral és egy elsődrendű tudósító éleslátásával dokumentálja. A Törökországi levelek révén Mikes ma a magyar nemzeti emigráció jelképe, és az emigrációs lét dinamikájának első és hiteles letérképezője. 250 év távlatából azt mondhatjuk, hogy az emigrációs létnek ma sincs olyan eleme vagy mozzanata, amelyet Mikes már le nem írt volna. Azt is mondhatnánk, hogy Mikes a nemzeti emigráció hiteles szava és az emigráció értékrendjének mércéje.

Mikes nem csak a tengerparti búsuló, de nem is a kozmopolita világutazó, hanem a magyar nemzeti irodalom egyik legvonzóbb és ma is elevenen ható szerzője. Ő fogalmazta meg szinte ars poetiaszerűen, hogy „*Minden ország tartsa meg a maga szokásait.*” (5. levél.) Mikes őseredeti elbeszélő tehetséggel megáldott és a magányban magára talált vérbeli író, tudósító, aki sivár környezetében és kilátástalan helyzetében a „*Sokkal jobb egy kis fényt gyújtani, mint az örökös sötétség miatt átkozódni*” elvét vallotta és tette magáévá.

Mikes Kelemen 207 levele 1717 és 1758 között keletkezett. Emellett mintegy hatezer oldalt fordított magyarra. Leveleinek címzettje formálisan egy bizonyos P. E. grófné, akit többször megkíséreltek valós személlyel azonosítani. Ki volt az „Édes néném? Mikes első hozzá címzett levelét 1717 októberében írta. Kilenc hónapra rá már azt írja, hogy „fogházának” ablakán „ki nem nézhetnék, ha csak lajtorjára nem másznék, olyan közel vagy a padláshoz, még azokat sem lehet kinyitani, úgy vannak csinálva.” (Lásd „Bebádogoztak minden ablakot.”) Mikest ez nem bántortalanítja el. Mélyen magába néz, és szélesre tárja lelkének ablakait, amelyek Erdélyre néznek. Mikes a haza utáni megbénító sóvárgást kreatív erőként szabadítja fel önmagában, és ír: „Nekem úgy tetszik, hogy nemcsak azért írok kédek, hogy írni tudok, hanem azért, hogy a

PAPP M. ZSUZSA: MEGTAGADVA
EGY SZERELEM IGAZ TÖRTÉNETE

Megvásárolható:
Panoráma Könyvesbolt
Toronto, ON, M4E 3V5
752 Woodbine Ave
Tel.: 647 889 1947
\$25 + postai költség

hajlandóság viszen reá.” (27. levél) Továbbá: „Mert mikor kédnek írok, úgy tetszik, mintha előttem volna kéd és kéddel beszélgetnék.” (57. levél)

Mikes, mély vallásosságtól áthatott, önfegyelmzett magányában ráébred, hogy igazi lakhelyünket soha sem veszíthetjük el, és azt mások sem vehetik el tőlünk, mert igazi lakhelyünk nem kívül, hanem belül, önmagunkban lakozik.

Miről ír Mikes Kelemen?

„...úgy szeretem már Rodostót, hogy el nem felejtetem Zágont.” (37. levél)

Szerb Antal szerint Mikes vezeti be a humánium korát a magyar irodalomban. Szerb Antalnak ebben csak félig van igaza, mert Mikes levelei nem valami általános „humániumot” vezetnek be a magyar irodalomba, hanem a szűkebb, tehát a valóságban létező pátria, születési helyünk, a lényünkkel összeforrott haza szeretetére és a hazához való ragaszkodásra épülnek: „Adja Isten, hogy soha senki bennünket ne kövessen, és irtózza halljon beszélni a mi hosszas bujdosásunkról.” (145. levél)

Mikes leveleiben a korabeli háromszéki magyar nyelv üdesége és színessége elevenedik fel, és az anyanyelvhez való ilyen mérvű ragaszkodás önmagában is a hazához való ragaszkodás jele. A levelezési forma pedig a közvetlenül fülünkbe csengő élőbeszédet idézi és a közvetlen kapcsolatkeresést jelenti. Cs. Szabó László szerint Mikes nyelve „nagyon választékos, de azért soha nincs messze a káposztaillat.” (276. Levél) Igaz, hogy a zágoni író szülőföldjén az emberek akkor még a hétköznapi dolgokról is a királyok nyelvén beszéltek. Rodostói magányában világosan látja azt is Mikes, amit ma emigrációs légvárak építésének, hazapuffogatásnak, torzsalkodásnak, bomlasztásnak, nemtörődömségnek nevezünk: „Felinek sincsen esziben az ország jova, de mindenik tele torokkal kiáltja a szabadságot.” (80. levél) Ezt nem csak a rodostói bujdosókra és nem is általában csak a magyarokra vonatkoztatja a szerző.

Az emigrációs lét valóságához tartozik az is, hogy magát II. Rákóczi Ferencet saját bizalmasai kétszer is elárulták. Rákóczi titkára ugyanis Törökországban éveken keresztül Bécs fizetett kémje volt és rendszeresen „jelentett.” Ha Mikes ablakához nem is, de a fejedeleméhez „titkos poroszlok” igencsak jártak, és jó pénzért be is árulták a hallottakat. Ismerősen hangzik? Tudjuk, Rodostó sötét oldala minden emigrációban ott kísért. Mikes az emigrációnak a hazához intézett szava és az emigrációs lét megörökítője. A törökországi levelek nélkül a rodostói magyar kolónia ma nyomtalanul feledésbe merült volna. Ezek az írások Arany Jánost megelőzően azt is bizonyítják, hogy írni már önmagunk miatt is kell és érdemes: „Ha későn, ha csonkán, ha senkinek, írad.” A fentieket bizonyítja az is, hogy Mikes levelei egész véletlenül és népmesébe illő módon maradtak fenn, kerültek Magyarországra, és szerencsére olyan emberek kezébe, akik azokat azonnal értékelni tudták. Az összegyűjtött

írásokat „Török Országi Levelek” címen 1794-ben adták ki először Szombathelyen, 33 évvel Mikes halála után, .

„Az első leveletem, amidőn a nénémnek írtam, huszonhét esztendő voltam, ezt pedig hatvankilencedikbe írom; ebből kiveszek 17 esztendőt, a többi haszontalan bujdosásba töltöttem.” (207. utolsó levél Rodostó, 20. december 1758.) Mikes hazatérési kérelmét 1741-ben Mária Terézia a következő rövid válasszal visszautasítja: „ex Turcia non redemptio.” Egyedül maradván a bujdosók közül, 1761-ben hunyt el. Sírja ismeretlen. Ő maga nem. Adja isten, hogy egy megújult, befogadó, és szabad hazában Mikes emléke még másik 250 évet megéljen. (Mikes Törökországi levelei: <http://mek.niif.hu/00800/00880/html/mikes1.htm>)

MIKES KELEMEN

TÖRÖKORSZÁGI LEVELEK

51. Rodostó, 19. december 1723.

Édes néném, már egynehány levelemre nem vettem kédnek válaszát. Kédnek is hasonló panasza lehet reám, de annak azt az okát adom, hogy egy hólnaptól fogvást a mi urunk mindenkor rosszul volt, és a lábaira nem állhatott a köszvény miatt. Erre azt mondhatja kéd, hogy az én ujjaim nem voltak köszvényesek, és írhattam volna. Én meg azt felelem erre, hogy mind a szívem, mind az elmém köszvényben fekütek. Még az új házasszonyt sem láttam, amióta házas, hanem ma. Ma sem láttam volna meg, ha kételen nem lettem volna a fejdelemmel odamenni. Mindazonáltal azt meg kell vallanom, hogy az a kételenség tetszett a köszvényes szívnek, és mikor ott voltam egy kis haragos pirongatás azért, hogy annyi ideig látni nem mentem, orvosság gyanánt esett. De édes néném, az olyan orvosság még nagyobb fájdalmat okoz. Micsoda orvosság jobb tehát? A' talám jobb volna, ha lehetne, hogy az orvosságot is kerülje el az ember, de ez a mesterség. Mindazonáltal, ha jó volnék, azt kellene mondani, hogy mindent véghezvihetek abban, aki erőt adhat.

Itt mi már úgy vagyunk, mintha mindenkor itt laktunk volna, és mintha mindenkor itt kellene lagnunk. Már nem csudálom, mikor hallom másoktól, hogy a hazáját elfelejtheti az ember, mert talám magam is elfelejteném, hacsak a minapiban az édesanyám levelit nem vettem volna, aki is írja, hogy gratiát szerez, ha bé akarok menni, és hogy az uram halandó lévén, holta után mire juthatok idegen országban. E' mind bételjesedhetik, és mindenképpen csak bizonytalan voltát látom a sorsomnak. De mind itt, mind másutt, csak az Isten akaratjára kell magunkot hadni. És ne úgy gondolkodjunk, mint az olyan istentelenek, akik azt tartják, hogy az Isten a világot teremtvén, magára a világra hadta, hogy menjen amint lehet, és hogy az aprólékos dolgokra nem vigyáz. Valamint hogy az órás megcsinálván az órát, aztot feltekeri, és azután azt jární hagyja, amint neki

tetszik. Eztet nem úgy kell hinni egy kereszténynek, akit is arra tanyít az evangélium, hogy az Istennek olyan gondja vagyon egy szegényre, valamint egy királyra, és hogy minden dolgunknak az ő akarátja szerént kell folyni. Ha azt másképpen hinnők, azt is kellene tartanunk, hogy nincsen másvilág, és hogy csak a nagy urakért, a gazdagokért teremtetett ez a világ; az alacsonrendűek és a szegények csak azokért vannak e világon, valamint a vízben az apró halak a nagyokért, és valamint az oktalán állatok a terhvonásért. Ne adja Isten, hogy ilyen hiszemben legyünk, és hogy ebben csak a névvel való keresztényeket kövessük. Mert én azt hiszem, hogy az Istennek olyan gondja vagyon reám, valamint egy királyra, és az én életemre, sorsomra úgy vigyáz, valamint a leggazdagabbéra. Való, hogy világi módon azok jobban vannak, de minthogy keresztények vagyunk, csak azt kell mondanunk, legyen Isten akarátja rajtunk.

Észre sem veszem, hogy új házassáson kezdem el a levelemet, és predikáción végzem. De édes néném, egy kis jó gondolat nem árt, és látja kéd, hogy az Isten akarátjára hagyom, hogy nekem még abban módomban volt, amiben volt már háromszor Bercsényi úrnak. Csak azt mondom, valamint az Esopus rókája, aki el nem érhetné a szállót, azt mondotta, nem ért még meg, én is, hogy még el nem jött az idő. De arra eljött, hogy kéd írjon és az egészségre vigyázzon. Majd elfelejtettem volna kédtől egy mesét kérdeni. Mondja meg kéd, micsoda különbség vagyon a penitenciatartás szentsége és a házasság szentsége között. Ezt a mesét talám másszor is megírtam kédnek, de nem jut eszemben. De minthogy újházasokról kezdettem el a levelet, azért írom még egyszer. Még egynehány vers is jutott eszemben, az is az újházasokról, de a' bizonyos, hogy Zsuzsira nem szabhatni. Mindazonáltal csak leírom, nem lévén mit írni egyebet.

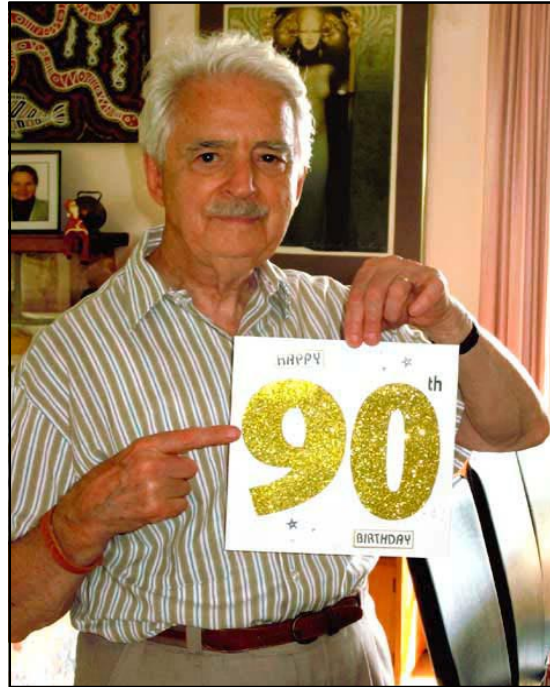
A' való jó Kata, hogy leány korodban,
ha részessé tettél volna jószágodban,
könnyen estem volna a barátságodban,
az igaz, nem volnék mostan rabságodban.
Óh, én édes uram, azt én régen tudtam,
a kása, hogy meg ne égessen, megfűttam,
mert egyszer úgy mástól nagyon megcsalódtam,
veled úgy ne járjak, attól én tartottam.

Jó étszakát, édes néném, többet nem írok, talám ebben az esztendőben sem veszi kéd több levelemet.

Magyar kezdeményezésre az EP elé kerülhet a Beneš-dekrétumok ügye

Bagó Zoltán kalocsai Európai Palamenti képviselő (Fidesz) felkarolta Dr. Juhász Imre, a Független Rendészeti Panasztestület elnökének kezdeményezését, ennek megfelelően csütörtökön a Petíciós Bizottság elnökének, Erminia Mazzoni elnökasszonynak Juhász Imre és Bagó Zoltán személyesen nyújtották át a Beneš-dekrétumokat hatályukban fenntartó jogszabály ellen készített petíciót.

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT CSAPÓ ENDRÉNEK, AZ AUSZTRÁLIAI MAGYAR ÉLET FŐSZERKESZTŐJÉNEK! A KALEJDOSZKÓP OLVASÓI

A messzi Ausztráliában szellemi honvédelmünk vezérkari főtisztje, nem nyugdíjazható tábornoka nekem Bandi bátyám, akiről először a legendás költő és lapszerkesztő Tollas Tibor beszélt - dehogyan beszélt: áradozott - akinek a határon átcsempészett újságcikkeit a hetvenes, nyolcvanas években is olvashattam és írásaiból részeket, egészet legépeltem, indigóval másoltam és szamizdatként adtam tovább egy-egy tilalmas gondolatát; és akinek tanulmányai, rendíthetetlen hűsége, újságot teremtő és megtartó tudása, politikai érzéke, a történelmi haza iránti elkötelezettsége a nemzeti emigráció klasszikus életművét teremtette meg.

A Jóisten talán megértő, hogy miért kell még Bandi bátyánknak maradnia e földi világban. Amiért küzdött, amiért életét áldozta, amiért reménykedett: **Magyarország megújulásának történelmi ideje van.**

Legyen még része sokáig a közös munkában! Ezért is éltesse az Isten, kedves Bandi bátyánkat!

Lakitelek, 2011. november

Lezsák Sándor

Forrás: Nemzeti Fórum honlapja

A Magyar köztársaság Nagykövetsége
Ottawa

A most kilencven éves Csapó Endre személyében olyan honfitársat ünnepelünk és kívánunk neki további hosszú, munkás életet, akit neveztek újságírónak, írónak, publicistának, főszerkesztőnek, vezércikkírónak – mindez jogos és nyilvánvalóan helytálló. Én mindemellett nem kevesebbnek, mint nemzetpolitikusnak tartom, aki ráadásul állhatatos, hűséges és hosszú évtizedek óta rendíthetetlen írói tevékenységével már akkor azzá vált, amikor a szót még nem is használtuk. Hűséges – nem egy csoporthoz, kormányhoz, ne adj’ Isten politikai párthoz –, hanem a nemzethez. Ezzel vált példaképpé mindannyiunk számára, akik mi is hozzá hasonló mozgósító erővel és hajthatatlansággal szeretnénk tenni azt, amit ő. Hiszen egy a hitvallásunk, és sokan tőle tanultuk meg, hogy – az ő kifejezését használva – Egy a nemzet. Mindent meg kell tennünk – mindenkinek a saját posztjai szerint –, hogy a gyakorlatban is valósággá váljon, mert csak így maradhatunk meg nemzetnek és magyarnak ebben a 7 milliárdos világban. Az összetartozás szükségességének a törvénye ez, melyet – az én olvasatomban Csapó Bandi egész élete során hirdetett, terjesztett, kért, indokolt és magyarázott.

Hadd legyenek személyes Bandi méltatásában. Jól belegendolva, ő volt és ma is ő az egyetlen személy pályafutásom során, akivel úgy vitatkoztam, hogy közben nemegyszer föltemtem a kérdést: nem lehetséges, hogy mégsem nekem, hanem neki van igaza? Ezt persze akkor nem mondhattam el neki, de nem bánom, ha a születésnapján ezt is megtudja.

Még valami. Csapó Endre munkásságában két, talán ellentétesnek látszó, de nála egymást kiegészítő és erősítő jellemzőt látok végigvonulni. Az egyik a pontosság, az aprómunka, a tényekhez és részletekhez történő szinte aprólékos ragaszkodás. A másik éppen ennek ellenkezője. Nagyvonalúság, messzelátás, elegancia, lényeglátás és a lényeg láttatásának a képessége. A kettő együtt adja azt, ami nem más, mint a cselekvő hazaszeretet. Csapónál a legtöbbször kimondatlanul és sohasem fitogtatva.

Kedves Bandi! Gratulálok a feleségem és a magam nevében, akiket megtiszteltél a bizalmaddal és a barátságoddal. Kellő szerénység mellett, de gratulálok a nagy közösség nevében is, melyet most Kanadában képviselsz, és ahol ugyanúgy ismerik és tisztelik a nevedet, mint Ausztráliában.

Isten éltesen, Bandikám.

Ottawa, 2011 november
Pordány László nagykövet

Forrás: *Magyer Élet*

CSAPÓ ENDRE

ÚJÉVI GONDOLATOK 2012

Megjelent a Magyar Élet újévi számában

Egy évvel ezelőtti Újévi gondolatok című írásomat bizakodással fejeztem be: „Hűsz év késéssel, de végre eljött az ideje a cselekvésnek. Legyen úgy, hogy a magyar példa Európa-szerte követésre találjon, nehogy a nemzeti függetlenségnek ez a kísérlete is az elszigeteltség áldozata legyen.” A sors nem volt ilyen kegyes, Magyarország egyedül lépett fel az IMF ellen másfél évvel ezelőtt, dacolt a bankári diktatúrával, államosította a magánnyugdíjpénztárakat, adófizetésre kötelezte az eddig adózatlan banki nyereséget, a svájci hitelekkel eladósodottakat kifosztó árfolyamemelések banki nyereségeit megnyirbálta. Mindezzel fölkelte a pénzvilág haragját, és az országra vont a forintot leértékelő bosszút. Meg kellett tapasztalni, hogy a forint értékét nem az ország termelő munkája alapozza meg, hanem a tőzsdei spekuláció, és az amerikai piackutató intézetek hitelképességi értékelése. Mindez veszélybe sodorta a jövő évi költségvetést, amelynek így létrehozott hiánya miatt az ország újabb IMF-kölcsön felvételére kényszerül. És most már más hangnemben tárgyalnak. Ez a büntetés azért, hogy Orbán elhatározta, hogy az ország megáll a maga lábán, nem fog több hitelt felvenni. Talán megint korán lépett fel a magyar az elnyomó külhatalom ellen?

No, dehát nemcsak Magyarországot szorongatja az adósságfizetés, vagy inkább annak elmulasztásáért kilátásba helyezett megtorlás, hanem Európa szinte minden államát. És magát az unió pénzt is, az eurót. Egy hír így hangzik: „Londoni elemzők szerint akár »katasztrófális« is lehet a jövő év. Az euró majdnem egyéves mélyponton van a dollárhoz képest. Angela Merkel német kancellár szerint »egyetlen csapás« nem lesz elegendő az adósságválság megoldására, de bizakodva tekint a fiskális paktumra. Londoni gazdasági elemzők helyzetértékelése szerint »mély, elhúzódó globális recesszióval« fenyeget az a tény, hogy Európa »képtelen« megoldani pénzügyi válságát.” Érdekes, a „katasztrófa” nem a kölcsönadó bankokat fenyegeti, hanem az országokat, Európát. Ebben rejlik a kérdés magva: Kié a hatalom? Lehet-e még ellenállni?

Régi törekvés a világ feletti uralom megszerzése. 35 évvel ezelőtt így foglalkoztam ezzel a kérdéssel mint akkor jelenkori törekvéssel: „A világhatalom építés nem újkeletű törekvése a földi javak bőséges birtokába jutott országok vezetőinek. A római-, a perzsa-, a hun-, a mongol-, török-, az angol-, az orosz birodalmak nemcsak hogy elég példát mutatnak, de azt is bizonyítják, hogy a törekvés állandóan jelen van a történelemben Földünk valamely részén, esetenként több helyen is. A történelem azonban azt is emlékeztetünkbe idézi, hogy az (időben ismert) egész világ feletti egyetlen impériumot sohasem sikerült létrehozni tartósan és maradék nélkül. Valami mindig jelentkezett, ami

áthúzta a számításokat. Így a civilizáció története a földi hatalmasságok gyakori változását mutatja, sok háború kíséretében. Ezek során népek váltogatják egymást, egymás kezéből ragadva ki a dicsőség staféta jogarát, de a népek földi istene olümposzi trónusára nem juthattak fel. A racionalista gondolkodás úttörői vetették fel a gondolatot: vajon miért nem sikerült eddig egy akolba terelni az emberiséget? Rájöttek, hogy minden eddigi törekvés egy államhoz vagy néphez kötötte a szerencsését, melynek során a világ többi része túl nagyra bizonyult. Ekkor született meg a politikai nemzetköziség progjama, a baloldali filozófia és a titkos társulatok, grófok, ipari gazdagok, királyi ivadékok, tudósok, művészek szórakozásaként, akiknek nem a kenyér volt a gondjuk, hanem a hatalom kitejesztése és állandósítása. A szegények nyomora és dühe – amit legtöbbször mesterségesen szítanak: legyen nekik is szavuk a demokráciában – a leginkább bevált hasznos eszköz a politikai változások létrehozására. A kétszázéves világhatalmi törekvés forradalmak, majd világháborúk során egyre fokozódó mértékben szorítja az emberiséget irányítása alá. A gazdasági irányítás már teljes, a politikai irányítás a következő lépés. Ebben ma már nincs is titok, könyvek, cikkek százai foglalkoznak az Új Világrend kérdéseivel, kedvező beállításban.” (*Idézet, Csapó Endre, Klímaváltozás, Ausztráliai Magyarország, 1976. augusztus.*)

Tehát: a politikai irányítás a következő. Évek óta szinte állandóan a gazdasági kérdésekkel foglalkozunk ebben az újságban. A rendszerváltoztatás hozta előtérbe a témát: mi lett a nemzeti vagyonnal? Miként lett egyszerre sokezer milliomos és sok százezer tönkremenő? Eláradt az ország külföldi áruval, a magyar termelés nem tud vele versenyezni. Magyar vállalatok tönkremennek. Külföldi tőke érkezik a hazai termelésbe, de csak ha mentesül a közterhektől, és elviszi a hasznot. Az állam elveszítette forrásait a gazdasági életből, de megmaradt számára a társadalom iránti jóléti kötelezettsége. Emiatt eladósodott, képtelen a fejlesztésekre, a hazai vállalkozások támogatására. Az ország találkozott a nyugati kapitalizmussal.

A jelenleg uralkodó gazdasági rendszer a szabad piacgazdaság. Szaknyelven neoliberais gazdálkodás. Az Egyesült Államokban Reagan, Britanniában Thatcher idején bontakozott ki, és segítette e két ország agresszív előnyomulását gazdasági és pénzügyi vonalon. Megtámadta és legyűrte az Európában kifejlesztett „szociális felelősséget viselő kapitalizmust”.

A neoliberais piac működési alapelve az egyéni érdek, és annak minden áron való érvényesítése. Ez ma az angolszász világ gazdasági és politikai filozófiája, ami számukra sikeres, de azok számára, ahova benyomulva érvényesítik ezeket az elveket, a hanyatlást és kizsákmányolást hozza.

Elemzők úgy jellemzik ezt a nyomulást, hogy ez maga a harmadik világháború. A korábbiak tönkretették Európa önmaga kialakította rendjét, kinyitották országaikat a

nemzetközi tőke terjeszkedése részére. Az Európai Unió helyzetét úgy jellemezte a nemrég elhunyt Molnár Tamás Amerikában élt kereszténydemokrata tudós, hogy Amerika azért nem tartja riválisának Európát, „mert már gyarmatosította”. Mások úgy jellemzik a helyzetet, hogy Amerika is a nemzetközi pénzhatalom uralma alatt szolgál, és annak érdekében végzi a ráért feladatokat a világban. Rémkép is lehet első hallásra, de sok jel figyelmeztet rá, hogy ne szakadjunk el a kérdéstől könnyedén.

A globalizálódás minden bizonnyal az élet rendje, a közlekedés és információ gyors terjedése következtében olyan folyamat, aminek előbb-utóbb meg kell történnie. Ha így igaz, akkor ez a fejlődés rendje, ami rendszerint lassú folyamat, nem hoz létre megrázkódtatást. Történelmünk meg fogja állapítani, hogy a globalizálás folyamata rendkívül gyors volt. Kevesebb mint egy emberöltő alatt végbement a második világháború, és azt követő fegyveres rendezés (a „harmadik világ”-ban) következtében. Ha a létrejött rendszert megszemélyesítjük, Globália létrehozatala érdekében Európa rombadőlt, Japán szétverte a brit gyarmatbirodalmat, Amerika szétverte Japánt, a szovjet műállam összerogyott. (Németország és a „náciizmus” ebben a gigantikus drámában intrikus mellékszereplő volt.) A műveletek végeztével minden tér nyitva áll a nemzetközi pénzvilág részére létrehozni azt a fajta globális rendet, ami neki a legmegfelelőbb. Globália über alles.

A mai globális rend teljes egészében a neoliberais gazdasági filozófia érvényesítésére alkottatott. A bankhálózat által eladósított országok, Amerikától Albániáig, a pénzvilág által meghatározott politikai rendben kell hogy éljenek. A körből nem lehet kilépni, mert szigorú büntetés jár érte. Az irányított globális gazdasági hatalom kiegészült az irányított globális politikai hatalommal.

Számos elemzés foglalkozik a globalizmus természetével, hatalmával, miközben az országok politikai vezetői úgy viselkednek, mintha ők irányítanák a politikát. Az elemzések egyikéből idézünk, ami elhangzott a Kultúrák Humanista Központjában, New York-ban. Az előadás címe „Globalizáció: fenyegetés a kulturális sokszínűsége?” Előadó professzor, dr. Salvatore Puleda. Néhány kiragadott mondat:

„A globalizáció jelentése általánosan elfogadott meghatározás szerint: az országok és kultúrák közötti gazdasági kölcsönhatás felgyorsult folyamata, amelyet a modern kommunikációs technológiák hatalmas eszköztára támogat. Egy általában optimista nézőpontból a globalizáció révén a haladás és a jólét el fog jutni a legelmaradottabb országokba is, és az életszínvonal növekedni fog mindenütt és mindenki javára.”

„A globalizáció szándékos, irányított folyamatnak tűnik, egy precíz gazdasági modell megvalósítására, amely egy bizonyos ideológia és világszemlélet alapján működik. Az ideológia neve: spekulatív kapitalizmus (mégpedig a

bővülése már nincs többé kapcsolatban a termeléssel, csupán a spekulatív pénzüccal. Még egyszerűbben, az ideológia alapja: pénzcsinálás pénzből, vagyis kulturális szinten ez nem más, mint a pénz vallása. Ennek az ideológiának előterében a multinacionális vállalatok és a bankok állnak. Alapvető természetük transznacionális és nem szükségszerűen egy-egy országhoz kapcsolódnak, még akkor sem, ha többségük a nyugati világban gyökerezik. Mivel a globalizáció folyamata a múlt században (a XX. században) kezdődött, ezek a struktúrák azóta is folyamatosan terjesztik ki befolyásukat a világ minden pontjára, és hatalmukat meglepően gyors »szerzeményeken« és egyesítések révén koncentrálták. Növelik hatalmukat azáltal is, hogy csökkentik az egyes nemzetállamok hatalmát és törvényességét.”

„A világ legnagyobb gazdasági tömbjének irányítói sem képesek többé arra, hogy az igen gazdag polgárokat megadóztassák.”

„Ők azok, akik megengedhetik maguknak, hogy spekuláljanak a pénzüccal. A fentiekhez hasonló esetek következtében kell szembenéznünk az egészségügy, az oktatás és a nyugdíjak ellátmányának világszerte tapasztalt csökkenésével. Úgy tűnik, a spekulációs tőke szabályozhatatlan monstrumát egyetlen ország sem tudja megszelídíteni.”

„A globalizációs folyamat rohamos növekedéséért két nemzetközi intézménynek kell vállalnia az alapvető felelősséget. Ezek a Nemzetközi Valuta Alap és a Világbank. Abból a célból, hogy az egyes országok részt vehessenek a világgazdasági versenyben, nyomást gyakorolnak rájuk, hogy hatalmas adósságokat vállaljanak a fent említett két intézménynél. Ahogy ezeknek az adósságoknak a kamatai felhalmozódnak, az eladósodott államokat arra kényszerítik, hogy földjüket, természeti forrásaikat, közműveiket, tehát legfőbb vagyontárgyaikat elkótyavetyéljék egészen addig, amíg az országok infrastruktúráját már nem saját népük irányítja többé, hanem külföldi intézmények és egyének. A globalizációnak ez a módja az élet győztes modelljévé vált, már elterjedt és meghonosodott a föld legtávolabbi sarkaiban is. Terjedésekor magával viszi a pénz ideológiáját, a versenyt, az individualizmust. Az emberi lényeket, a környezetet, a különböző kultúrákat ma már csak másodlagos szempontnak tekintjük, amelyek felhasználhatók vagy összezúzhatók, ha megpróbálnak szembeszegülni ezzel a folyamattal, amelynek erejét még az az általános vélemény is növeli, hogy nincs más alternatíva.”

A pénzüccal ezt a Globáliát a maga szándékaira építette ki, sok XIX. századi forradalmi kísérletezés után a XX. században háborúk gerjesztésével és kollektív társadalomépítési kísérletekkel. Volt bőven pénz baloldali filozófiákra, – világszervezetekre, – politikai pártokra, – nemzetközi konferenciákra, – mozgalmakra, – könyvekre, – sajtóra, – forradalmakra, – egyetemekre, – tudományos intézetekre, – irodalomra, – ügynökökre, kommunizmusra,

marxizmusra, feminizmusra, szektákra, devianciakultuszra, ateizmusra, anarchizmusra, szocializmusra, világháborúkra.

A monetáris globalizáció nem tűri az akadályokat, mindenütt a neoliberais (aki bírja, marja) kapitalizmust gerjeszti, módszeresen teszi tönkre a nemzeti gazdaságokat. A tönkretétel útjai: benyomulás eladósítás következtében, a pénzügyi szuverenitás megszüntetése a nemzeti bankok átvételével, az országok gazdasági életének függő kelyzetbe hozása, irányítása, az állami gazdálkodás vezénylése. Hatást gyakorol az országok politikai rendjére, amit demokráciaként hirdet. Az eladósodott országokból magas kamatlábú kamatoskamat jövedelmet lapátol be, amelyik nem fizet, megnézheti magát. A kamatfizetés az egyetlen szempont, annak eleget kell tenni minden egyéb állami kötelezettség ártalmára is. Ennek érdekében nyirbálódhatnak meg a szociális juttatások, csökkennek a nyugdíjak, nem kerül elég pénz az egészségügyi ellátásra. De nem jut elég pénz az oktatásra, a kutatásra, a fejlesztésre. Mindez akadályozza a gyarapodást, lehetetlenné teszi a felerősödést, elsősorban a kiszabadulást ebből a gazdasági és politikai gyámságból.

Logikusnak látszó következtetések világába jutnánk a fentebb felsorolt realitások alapján annak kifejtésével, hogy hova vezet az euro-válság, hogy a létrejött globalizmus érdeke az eurót gyengíteni – ne legyen a dollár vetélytársa. Még távolabbra jutnánk a német gazdaság szerepével kapcsolatos aggodalmak ismertetésével. Két világháborúban tönkrevert német gazdaság lett az Európai Unió (és Izrael) gazdasági sikereinek erőműtelepe. A jelenleg dúló (nagyon is mesterséges) pénzügyi válság terheit a német gazdaság viseli. (A kintisbentis Anglia ilyenkor éppen kint van.) Már nehogy harmadszorra is szét kelljen verni a német gazdaságot az Entente Cordiale újra életre keltésével.

A nemzetek állami fennmaradása részére fontos kérdés, hogy az Uniót alkotó nemzetek milyen mértékben hajlandók feladni szuverenitásukat az integráció működése érdekében. Amennyiben a jelenlegi euro-válság, és további művi válságok egyre-másra kikövetelik az unió tagállamainak mind több és több szuverenitás-átadását, a neoliberais globalizáció olyan Európát kényszerít létrejönni, amiben a nemzetek állami léte szétmállik az unió központi kormányzata megvalósulásában, a neoliberais demokrácia nevében. Ilyen körülmények között adatott a történelmi feladat az Orbán-kormány részére: képessé tenni a nemzetet a túlélésre, annak a világnak az eljövételére, amikor majd nem profitot, hanem az emberi élet értékeit szolgálja a globális fejlődés.

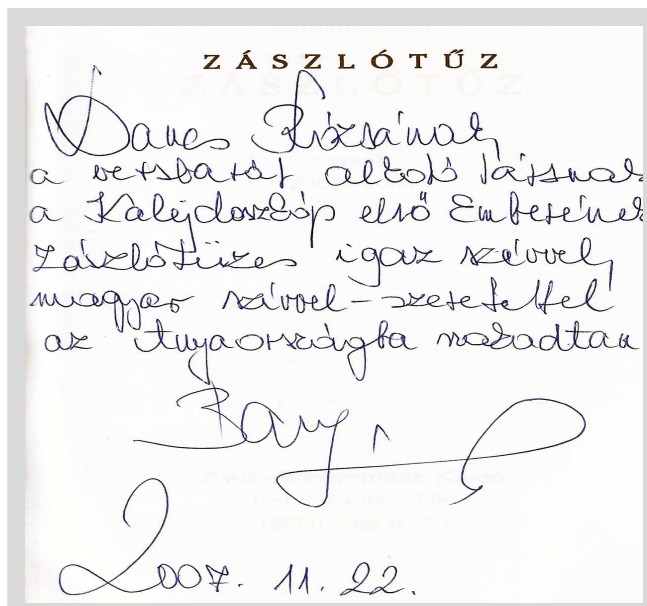

IN MEMORIAM BALOGH JÓZSEF (1951 - 2011)

Életének 60. esztendejében, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Balogh József, költő, tanár, a szombathelyi Lord zenekar állandó szövegírója. Balogh József június eleje óta kórházban feküdt, így októberben személyesen már nem vehette át a Vas megyei Prima díjat és közönségdíjat, amellyel a kultúra és a tudomány legjobbjait ismerik el a megyében. A közkedvelt tanár úr, akinek örökérvényű dalszövegeit százak és ezrek éneklik a Lord koncerteken, december 15-én ünnepelte 60. születésnapját. Ebből az alkalomból barátai és családja megjelentették a *Reményringató* című kötetet, Balogh József utóbbi két évben született verseivel.

„...Balogh József harcostársam és barátom. Adná az Isten, hogy egyre többen legyenek a baloghjósok, adná az Isten, hogy az a világ vegyen bennünket körül, ami Jóska soraiban ott lüktet és követeli a jót. A jót, a szeretetet, a békét” - fogalmazott Jordán Tamás a kötet bevezetőjében. A Lord zenekar így vett végső búcsút a baráttól, a társtól: ”Mert Te jó vagy a legjobbak közt, Ki mást mond, ahhoz ne legyen közöd!”

BALOGH JÓZSEF:

ITTHON ÉS OTTHON

*Prof. Dr. Vencser Lászlónak 2008. február 3-án,
Budapesten*

Ady Párizsa Bakonyt kiált,
József Attilánk Bécsben zokog,
Juliánuszok bolyonganak,
Rodostó áll, a Föld meg forog.

Mikes Rákóczi nagy sóhaját
veti papírra, s Bercsényiét,
azt, ami itthon, otthon is fáj,
Kőrösi előtt kopott a rét.

Itthon és otthon bolyong a szó,
itthon hazát hisz, otthona vész,
tenger dobálta vézna hajó,
vihar béklyózza, semmibe néz.

Molnár Ferenc és Wass Albert is,
Márai, Bartók s megannyi más
iszkolt magyar lett világfia!
Jut-e majd nekik végállomás?

Itthon az erdők, otthon a fák,
vén füvek, fészkek, hatalmas ég
hallgatta sokak végső szavát,
így lelve meg az Isten kezét.

Itthon a rög és otthon a csönd,
itthon a lélek otthont vigyáz,
átsír a Himnusz földrészeken,
felhőt karcól az otthoni gyász.

Mesék, madárdal, sóhajos út,
eltitkolt titkot cipel a szél,
itthont és otthont ember jajong,
öleli nyár és gyötri a tél.

Valami nagy, nagy irgalom kell,
amely itthon és otthon is véd,
hogy a Föld nevű bolygónyi gömb
soha ne hulljon szilánkra szét!

CSALIMESE

Őket halál választotta el,
minket pedig az élet.
Ha fordítva történt volna,
most nem hallgatnálak téged.

HORVÁTH VILMOS

Kedves Jóska!

„Olyan csend van így Nélküled,
Hogy szinte hallani,
Amit még utoljára
Akartál mondani”

Hallod, milyen félelmes a tömeg csöndje? Látod ott fenn az égi magasban, milyen iszonytató a némaság, a lehajtott fejek, a végtelenül szomorú arcok sokasága?

Drága barátunk!

Itt állunk magyarázatra hiába is várva földi porhüvelyed előtt. Mindössze hat, örömben és szomorúságban, sikerekben és csalódásban egyaránt gazdag évtized adatott Neked. Nézünk egymásra, a tekintetekben ott az értetlenség, hogy miért... Miért szabott ki a Jóisten ilyen rövid pályát éppen Neked, aki teljes szívedből szeretted, tisztelted és félted az Urat? A választ – mi, itt álló és gyászoló barátaid, tisztelőid, költők, tanárok, színészek, tanítványok, Lordosok, Halmay-s társaid – alighanem soha nem tudjuk megadni...

Mi csak annyit tudunk – de azt bizonyosan –, hogy távozásod mérhetetlenül fáj, s vele együtt hiányod hatalmas űrt hagy. Nemcsak a tanárt, a költőt, a sportbarátot, kedves családodnak, a téged utolsó napodig fáradhatatlanul féltő és ápoló Anikónak társát, Zolinak és Matyinak szerető édesapját, hanem az igazi csupa nagybetűs EMBER-t siratjuk.

Kedves Jóska!

Mennyi, de mennyi dolgod, közös dolgunk lett volna még itt a földön! Folyton voltak új ötleteid, terveid, mindig – gyanítom, még a kórtermi, tehetetlen magányban is terveztél. Ismerted és szeretted az élet jókedvű tágasságát, ugyanakkor dühített, felháborított – közismert igazságszereteted miatt – a sunyiság, az önzés, a lélektelenség. De Te, Jóska, ebbe soha nem törődtél bele! Szavakból, versekből, cselekedetekből felépítettél egy olyan világot, ahol a tisztesség, a becsület, a jószándék a zsinórmérték. Minden költeményedből, minden megszólalásodból kicsengett a remény. A remény arra, hogy a világ észreveszi azt, hogy vesztébe rohan. Te hittél abban, néha Önmagad szerint is kissé naivan, de ragaszkodva a tisztességhez, hogy ez megváltozatható. A szebb, tisztább emberi világ reményét ringattad, utolsó köteted címe akár erre is utalhat.

Azt tartja a mondás, csak az hal meg igazán, akit elfelejtene. Neked, kedves Jóska, ilyen értelemben nincs félnivalód! El tudsz számolni az életeddel, bátran nézhetsz az Úr szemébe. Ahogy Sámuel próféta, úgy Te is mondhatod: Itt vagyok, Uram, készen állok szolgálatodra!

Teheted ezt úgy, hogy mély nyomot hagyjál Magad után a világban. Versesköteteidet, fellépéseidet, tankönyveidet, dalszövegeidet egész életeddel hitelesítetted. Fájdalmasan

korán hagytaál itt bennünket, ugyanakkor hatalmas örökséget testáltál ránk, gondolataid által örökké köztünk maradsz. Milyen paradoxon ez is! Te, a távozó, nekünk, a gyászolóknak adsz vigasztalást! Ennél többet ember nem érhet el élete során. Bár napokig, hetekig, hónapokig, évekig, gyötrő és fájdalmas lesz testi valódi hiánya, zengő, érces baritonod, határozott fellépésed, egész kisugárzó, szuggesztív lényed, velünk él tovább!

Távozásod időpontjában is van valami megfoghatatlanul sorsszerű. A szent, karácsonyi ünnepek előtt hagytaál itt bennünket, éppen az az ünnep előtt, amely a legkedvesebb volt számodra. Számos versed szólt a csodavárásról, a betlehemi jászol csillagáról, a Megváltóról. Az éppen hátrahagyott Szentestét már nem érhetted meg. Szeretteid, nélküled, de mégis Veled voltak ezen az ólomsúlyú éjszakán... Bizonyára felidéztek a régi ünnepek meghittségét, Anikó a lázas közös készülődéseket, a fiúk a szerető-játékos édesapa el nem múló varázsát, egyszóval a szeretet mindent legyőző, elsöprő erejét. Nehéz napokat, heteket éltek és élnek meg. Itt ígérem barátaid nevében, hogy ezután is mellettük leszünk! Számíthatnak ránk, ahogy mi is mindig, mindenben, feltétlenül számíthatunk Rád.

Drága barátom, kedves Jóska, ott a csillagporos Mennyben!

Kérve kérlek, hogy a magasságból figyelj és vigyázz ránk, ha kell, figyelmeztess és üzenj! Biztass, ha csüggednénk, bátoríts, ha megtorpannánk, cirógass meg bennünket, ha megérdemeljük, úgy, mint életedben tetted.

Hálásak vagyunk a Teremtőnek, hogy ismerhettünk és barátunknak vallhattunk. Köszönünk minden együtt töltött percet, tiszta emberségedet, egész értékes életedet, mindent, amit kaptunk Tőled...

Most sajnó lélekkel és nehéz szívvel elkísérünk utolsó, visszafordíthatatlan földi utadra. Saját, Németh Pali bácsi halálára írt verseddal búcsúzom:

„Messzire ment egy jó barát,
egy jó magyar, s már odaát
figyeli földi sorsomat,
azt, hogy fáradtan kél a Nap,
s hogy semmi-koncon osztozunk,
esendők, gyarlók így vagyunk.”

Kedves Jóska! Drága Barátom!

A végsőkig küzdöttél; küzdöttél, de már nem lehet; most öleljen át a csend és a szeretet! Nyugodjál békében, a baráti parolát nyújtó Jóisten legyen Veled!

Isten veled!

Szombathely, 2011. december 30.

HORVÁTH VILMOS a Halmay Zoltán Olimpiai Hagyományörző Egyesület elnöke

DEVECSERY LÁSZLÓ
Kedves Jócó!

41 év őszinte barátsággal mögöttünk én úgy szólítalak, ahogy máskor is tettem. Eszembe jut az első antológiánk, a sokat emlegetett Sor, amit örömmel és mérhetetlen büszkeséggel dedikáltunk a családtagoknak, a barátoknak és az ismerősöknek.

Majdnem-gyerekek voltunk: feltörekvők, céltudatosak, tettvágygal telve. Szólni és tenni akartunk: Te a Kőszegi utcai kis házból, én egy kis faluból.

Az álmok valósággá váltak: számtalan kötettel örvendeztetted meg a felnőtteket és a gyerekeket.

Időnként távolabb sodort bennünket az idő, de sosem voltunk távol egymástól. Te Nagysimonyiban tanítottál, engem Kőszegre hívtak tanítani: Te léptél a helyembe a Joskar-Olán. Mellette számtalan örömteli találkozási pont jellemez bennünket: önálló köteteid mellett antológiák, páros könyvek, tanítási segédeszközök, tankönyvek.

2009-ben az én 60. születésnapomat ünnepeltük: Te voltál az est egyik házigazdája. Te most december 15-én töltötted be a 60. évet: Veled és nélküled ünnepeltünk. Dél előtt még a kórházban köszöntöttünk a Te verseiddel, este a színházban tisztelegtünk előtted. Nagyon hiányoztál!

Karácsony fényei égjete! – mondtad számtalanszor... Te az idén nem vártad meg, hogy fellobbanjanak a fények, messzire mentél... Pedig mindenki reménykedett...

Gyászolnak a barátok, a költőtársak: Dallam öt akkordra című könyvünk társszerzője, Zombor Béla „Jobbodon az Úr...” című versével búcsúzik Tőled:

„Zombor Béla: „Jobbodon az Úr...”

In memoriam M.

A golyvás platánok elénk zuhantak,
roncsolt utak, házak, arcok ezrei.
Tán templomunk áll még szilárdan,
egünk MESSZI-csillagába kapaszkodik.

Te meg mindezekén túl –
hol van már a VÉTEK szeplőzte gőg-jelen?
Postagalambként e dúcból kiröptetve
másolhatatlanul állsz – örök Egyszerien.

Mi kába magunkba bámulunk –
fürgé hulló ereinkben a fájdalom!
– Bölcsőt vésnénk alád ujjainkkal,
de most koporsót rengethetünk
pernye-szín bársonyon.

És bégetünk bizony, mint elhagyott bárány –
angyalhajon se száradnak könnyeink.
– Neked immáron könnyebb: JOBBODON AZ ÚR... –
(Aki SZENTTÉ ÖLELI SZENTJEIT –) (1998)

Nem csupán a város, a megye lakói búcsúznak Tőled, hanem az egész ország, hiszen ismerik, mondják verseidet, énekelik dalaidat: felnőttek és gyerekek! Ahogy Te mondanád: sok-sok nebuló tanult tankönyveidből.

A Lord-rajongók is Neked énekelnek, érted szól a Virágdal, és közben szirmok hullanak...

Igen, Te voltál a dal, ahogy A dalok vallomásában olvashatjuk.

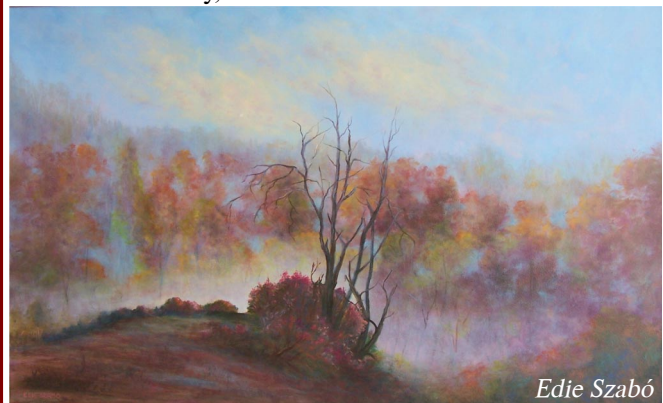
Balogh József: A dalok vallomása

Körénk gyűlnek az esti órák,
s nem kérkedünk a harmóniákkal,
de egymásért lobbanó fegyellemmel,
szövegeinket átölelve
szétröpülünk a tétova csöndben
egy templomnyi nagy teremben,
majd a nyárra nyitott ablakon át
sietünk tovább vinni
a fülledt idő illatát,
s ahogy a fürgé madárszárnyak
a dallamok diadalát.
Igen, mi, dalok így segítünk,
és erősebb lesz tőlünk a hit,
s az ember velünk álmodja meg
titkolt, gyönyörű álmait,
s általunk épül a mondhatatlan,
és mi, a dallam-angyalok
így leszünk, mint a csoda-rétek,
mesék, füvek, fák, a fények,
s a kósza-kusza szenvedélyek
örökre halhatatlanok.

Rápillantok a fényképedre, s látom jellegzetes mozdulatodat, amint felemeled a bal kezéd mutatóujját, s mosolyogva figyelmeztetsz, tanítasz, mesélsz...

A most következő játékos sorokon biztosan mosolyognál, mert ismerlek (és tudom), Te közben sem voltál tétlen, odafent, az égi halhatatlanságban már megalapítottad az Égi Vándor című folyóiratot, s az angyalok Veled énekelnek. Mi idelent idézzük tovább verseidet, s énekeljük dalaidat...

Szombathely, 2011. december 30.

Edie Szabó

IN MEMORIAM - KELEMEN ANTAL

Zenél a Nyír

Kelemen Antal hirtelen távozása a Jelenések Könyvének angyali harsonájával rezgeti-remegteti dobhártványunkat: mi lesz nélküle Rétytel, a Kárpát-medencei (főleg ifjúsági) fűvósmozgalom Mekkájával, amelyet zenei vonatkozásban harminckét esztendő alatt (1979–2011) személye és a köréje csoportosuló fiatalok és felnőttek tettek azzá, ami; valóságos zenei továbbképző intézetté, generációkat az éneklés-zenélés birodalmába kalauzoló, ennek szépségét és megtartóerejét ápoló és szétsugárzó apostolai és ezek tanítványai, akik tovább lobogtatják ennek az égő fáklának a lángját? Vagy mint az angyali harsonák látomásos világában az elszabadult apokalipszis nyomán elég, kiég, elpusztul minden?

Kelemen Antit még kézdivásárhelyi diákkorából ismerem. Fiatalkori hányattatásainak állomáshelyeit is fel tudnám sorolni. Azt viszont, amit Rétyen, Rétyért, majd a hazai magyarság és később, amint lehetett, a Kárpát-medence egészét be- és átfogó, valóságos zenei mozgalmat elindító népművelőként tett, nem tudnám néhány sorban összegezni. Van személye és a Rétyi Nyír megújulása között valami hasonlatosság és azonosság. A biztos pusztulásból, ki- vagy elhalás szorongatásából sarjadt ki a rétyi zenei élet is, akár csak évtizedekkel ezelőtt a védelem kerítése közé fogott Nyír. A rétyi nyírfák és az idős nótafák – Kovács András tiszteletes úr – gyökérzete, az általuk évtizedekkel elhullatott magból, a gyökérsarjadékból kikelt és kihajtott. És ahogy a mindent lelehelő csordanépektől a sarjadékot menteni lehetett, erdővé érett a rétyi zenei élet is.

Az “ahogy lehet” és az “amint lehet” parancsának engedelmességgel egy, a kultúrát pusztító világban Anti Rétyen hangversenytermet teremtett (1985), Zenetermet. Emlékszem, még az “átkosban” titokban megmutatta a rejtegetett kottagyűjteményét. Ez volt a múlt, de ő már a jövő zenéjére gondolt. Bizott benne, hogy Vörösmartyval szólva “lesz még egyszer ünnep a világon”. És lett ünnep, mert személye és csapata – csapat?, egész sereglet! – ünnepet teremtettek. Az utóbbi években nem volt olyan valamire való megyei rendezvény, hogy Kelemen Anti és fűvósai ne legyenek jelen. Ne ők diktálják a kádenciát, a dallamot, és ne

A rétyi zenekar

ők dirigálják mindannyiunk énekeinek szólamait. Nyaranként a Rétyi Nyír a fűvósok zenéjét visszhangozta, ide a magyar nyelvterület minden tájáról érkeztek a zene szerelmesei. Tanulni, énekelni. Kelemen Anti gyökérnövesztő, sarjeresztő férfi volt. És az is marad, mert Rétyen és a tágabb világban embererdő nőtt köréje. Rétyen már a nyíres is az ő kottáiból fújja dallamát. Megérdemelné, hogy a Nyírben valamikor ott őshonos cserefa – kocsányos tölgy – őrizze emlékét. A tölgy évszázadokig él. Higgyük, akár csak Kelemen Antal zenei öröksége. (*Háromszék*, 2011. nov.30.)

ISTVÁN FERENCZES

NEW YEAR'S GREETING

Beautiful as white evergreen,
cleansed and veiled by sparkling snow,
beautiful bride, happy new year,
peace, contentment bring us now!

Do not be with gold resounding,
silver light in spell not bound,
underground stream, happy new year,
peace, contentment may abound!

Fluffy, fleecy mackerel sky,
like wheatfields or fields of rye,
with our daily bread, oh new year,
peace, contentment do provide!

Let the scents of forests come near,
when cold showers come upon,
heardsmen's campfire, oh new year,
peace, contentment – bring them on!

May our fields be blessed by soft rain,
may the grass evergreen grow.
Throughout our house, oh new year,
peace, contentment may you sow!

Translation by Frank Veszely, January 8, 2012

BÁCSALMÁSI ISTVÁN

SZABÓ EDIT MŰVÉSZETE

Mindíg öröm volt az emigrációban magyar sikerekről hallani. Különösen nagy az öröm olyankor, ha a siker közeli rokont vagy jó barátot érint. Ilyen közeli, családi sikernek szeretném most a híret megosztani az olvasóval, a művészetek kedvelőivel.

Anyai részről unokahúgom, Szabó Edit festőművész nemrégén kapott meghívást egy New York-i kiállításra és ugyanakkor hírt a művészetét egy művészeti folyóiratban ismertető sorozat megjelenéséről. Kitűnő munkájának elismerése boldogga és büszkévé tette a családot.

Edit nagyapjával az 1956-os forradalom után jött Kanadába. Akkor 22 éves volt. A menekültek Torontótól nem messze északra, a gazdag ontariói tanyavidéken telepedtek le. Mi csak később ismertük meg őt. Ugyanis amikor nekem kellett elhagynom az országot, Edit vagy hét éves lehetett és gyerekevei nagy részét, Bácskában, Baja, Kiskunhalas és Bácsalmás között osztotta meg, és az a rész akkor "földrajzilag" már messze volt tőlem, a budapesti lakostól. Az idézőjel itt arra mutat, hogy én azok közé tartoztam, akiknek nem volt okos utazgatni, még rokonokat látogatni sem. Így a fiatalabbakat, a gyerekeket mi nem is ismertük. Edit iskoláit Bácskában kezdte, majd Budapesten folytatta és ott is érettségizett és kezdte el művészi, festői tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán. Festéssel ugyan jóval előbb, talán négy-öt éves korában "ismerkedett" meg. Egyik szomszéd, maga is festő, lefestette őt, amint pipacsokat tépdelt az árok szélén. A kicsi lánynak nagyon tetszhetett a festmény és attól kezdve nem tudta megállni, hogy amikor csak lehetett, ne leselkedjen a szomszéd ajtajában, hogy figyelje a színek keverését és az ecsetek mozdulatait.

A kanadai életbe való beilleszkedésnek is meg voltak a maga követelései. A nyelvtanulás és a megélhetés biztosítása előírta, hogy elköltözzön, függetlenítse magát és Orillián a kórházban, a tudományos kísérleteket segítő munkakörben talált megélhetést, majd Londonban (On.) kapta meg Medical Technologist and X-Ray diplomáját. Az Orillián elindult kórházi munka lett az életbiztosítás a művészet mellett, bármelyik részén éltek is Kanadának vagy az Államoknak. Erre mindig tudott számítani. Noha a fő cél és soha nem lankadó törekvés a festés maradt. Ugyiszintén mindaz ami festésre lehetőséget adott: tovább tanulni, kiállítani és tanítani.

Kanadai és amerikai tanulmányait különböző iskolákban, művészeti főiskolán vagy nevesebb festők tanulmányozása útján végezte. Mindenütt hűségesen vet részt a kiállításokon. Ontarióban, Kelet Kanadában de az Egyesült Államokban, sőt Budapesten is. Ontario, New Brunswick, Prince Edward Island, vagy az Egyesült Államok koházaiban, egészségügyi intézeteiben talált biztonságot megélhetésére. A művészet, a festés azonban mindig a

szerepet központja maradt. Kulturális és Közigazgatási központok, mint például a Bracebridge Culture and Recreation Center, the Art Center in Huntsville, Perry Township (Ont.) Community Center, vagy a Confederation Centre in Charlottetown, hogy csak néhányat említsék, adtak helyet nemcsak kiállításoknak, de tanításnak és gyakorló, festő csoportok vezetésének is. Ha szükséges volt, akkor otthonában is adott órákat. A tanulók legnagyobb része fiatal diák volt, aki festészetet akart tanulni és az iskola nem adott alkalmat rá; felnőttek, akik folytatták vagy felújították tanulmányaikat; idősebbek, akik sajnálták, hogy nem tanultak meg festeni előbb. Mindegyiküket a művészet szeretete hozta össze.

Szabó Edit néhány tanárának nevét is szükséges megemlíteni: Daniel Price, Ronald Irving, Lea Myles és William Alexander. Tanárai megerősítették benne azt a meggyőződést, hogy valódi témákkal dolgozzon. Editet ma szinte kizárólagosan érzelmei, képzelőereje vezetik munkájában. Témái felölelik mindazt a szépséget, amit a természet adhat, az erdők, a vízpartok, a naplementék vagy a virágcsokorok. Edit a színek változatai, mélysége, a színárnyalatok használatának szabadságával szabja, értelmezi tárgyainak valóságát és ad festményeinek annyira népszerű szellemi, lelki titokzatosságot.

ISTVAN BACSALMASI

EDIT SZABO, THE ARTIST

It is always a pleasure to hear about successes among Hungarian emigrants, especially when the good news involves relatives or good friends. I would like to share with readers, particularly those of you who are interested in art, one such happy success story.

Edit Szabo, my cousin on my mother's side, was recently invited to participate in an art exhibit in New York City, with the possibility of having a series of articles written about her work in an art magazine. The recognition of her wonderful work brought happiness and pride to our family.

Edit left Hungary and came to Canada with her grandfather after the 1956 revolution against communist occupation. She was 22 years of age. The new refugees found a place in a rural area close to Toronto, Ontario. I did not know her then. Years earlier, when I had to leave Hungary, Edit was only seven years old. As a child in Hungary, Edit lived with her family in various towns and villages in the region of Bacska, such as Baja, Kiskunhalas and Bacsalmás. I lived in Budapest. At that time, any form of travel, even to visit family members, was generally frowned upon and deemed unsafe. As a result, I did not know many of the young members of the family who lived elsewhere in the country.

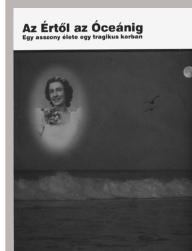
Edit started her formal schooling in Bacska and received her matriculation in Budapest. After completing her secondary education she went to the Academy of Art to study painting. One could say, however, that she was a student of art much earlier. At the age of five or six, a local artist painted Edit as she was picking poppies at the edge of a field. The little girl must have been greatly impressed with the art of painting, because after that she spent much of her time observing and watching, mesmerized by the mixing of colours and the movement of brushes.

Life in Canada made demands on all new citizens. One had to learn the language and earn a living, and so Edit left the farm where she lived and found work in a hospital in Orillia, Ontario. Later she received her Medical Laboratory Technologist diploma in London, Ontario. Her longtime work in medical sciences laboratories became the insurance for

her art. Her dream, however, remained painting: learning, exhibiting and teaching.

Edit continued to study in the USA and Canada at various arts schools, colleges of art, or with established artists. She exhibited wherever she lived or had a chance to visit throughout Ontario, the Maritimes, USA, and later, even in Budapest. Painting remained her passion while working in hospitals in Ontario, New Brunswick, the States and finally in Prince Edward Island. Edit's paintings were exhibited at the Bracebridge Culture and Recreation Centre, the Art Centre in Huntsville, the Community Centre in Perry township or the Confederation Centre in Charlottetown, just to name a few. She also taught and held seminars at these Centres, or, if it became necessary, in her own home. Some of Edit's students were still in school, those who wanted to study painting but had no such opportunity at school; young adults who wanted to study art or renew their painting skills; as well as older people who simply always wanted to paint. All of them came because of their love of painting.

Edit's teachers included Daniel Price, Ronald Irving, Lea Myles, and William Alexander. The knowledge and skills she had learned from them served to strengthen her conviction that she must use real themes in her work. Today Edit paints intuitively and her imagination guides her brushes. Her themes include all the beauty that nature has to offer: forests, seascapes, sunsets or a bouquet of flowers. Edit's use of colour, its depth and the richness of its hues and tints give her paintings their unique spiritual and mystical appearance.

ORMAY GABRIELLA
AZ ÉRTŐL AZ ÓCEÁNIG
 Egy Erdélyben született fiatalasszonyról szól a könyv, aki mint önkéntes ápolónő végigéli a II. világháború viszontagságait.

Postaköltséggel CA\$15.00
 Postaköltség nélkül CA\$12.00
 5 Concorde Pl. Suite #3301, Toronto, ON
 M3C 3M8 Canada

My life has brought me across the world from Hungary to Canada as a young immigrant. I have worked in the medical field and studied art in Canada and abroad; received many awards and distinctions.

As an artist, I know all the rules, I have acquired a vast knowledge but the most important thing is what I have been able to do with that knowledge; how I express it and myself. Painting is my means of communication; a silent poetry coming from the soul.

Edit Szabó

SANDOR MARY

VESEKŐ*(Csak az olvassa, aki már találkozott vele.)*

Remek estém van. Miért ne lenne? Szilveszter van, holnap új év. Most táncolni fogok, úgyhogy légszíves, hagyj békén, akárki vagy. Ne szemtelenkedj. Valahol itt a hasimban piszkálódsz.

Hopsza, ennek fele sem tréfa. Ki vagy Te tulajdonképpen? Legalább mutakozz be.

Vesekő.

Vesekő? Aztán honnan beszélsz?

Az uréteredből.

Hah, Te kis bolond porszem, kőnek titulálsz magad? Az én uréterem átmérete mindössze 3 milliméter. Mit hivalkodsz?

Majd meglátod.

Jó, minden meg van bocsájtva, de most már igazán hagyj békén.

Nem.

Ne feleselj. Mit akarsz tőlem?

Megmutatni a halandóságod.

Idefigyelj, vesekavicsoska. Ne pimaszkodj. Te kis semmirevaló vézna porszem, Te. Nézz a tükörbe. Látod milyen nagy ember vagyok én? Hozzád képest egy óriás. Te akarsz kikezdeni velem? Úgy kisöpörlek, hogy a kis porszem lábcskáid nem fogják lelni a talajt többé. Ki veled.

Csak próbáld, majd meglátjuk, mit érsz el velem.

Kérlek szépen, ne szurkálj. Nem fogok veled többet beszélgetni. Mellőzni foglak. Értetted? Mellőzlek.

Jó, menj táncolni. BUÉK. Majd később találkozunk.

Dehogy találkozunk.

Vesekő hol vagy? Gyere elő, ebből a ronda játékból nagyon elegendem van.

Itt vagyok.

Hol?

Bujkálók az uréteredben. Nem érzel?

De érzek, te átkozott gazember. Érzek én mindenütt te szemtelen, te ocsmány.

Na látod.

Ki veled, ki veled!

Nem megyek én sehova. Mert én, akit Te kis porszemnek szólítottál, én vagyok a Te életed büntetése, aki előtt térdre borulsz, és fizetsz minden eddig elkövetett bűnödért.

Jaj, jaj. Hány órája bántasz már? Talán már holnap van, talán holnapután. Jaj, jaj. Bocsáss meg, nem vagy te porszem, nem is kő, szikla vagy te, hatalmas szikla vagy itt bennem, lent a kis 3 milliméteres uréteremben. Könyörülj!

Nem.

De, most már könyörülj!

Nem és nem.

Itt vagyok előtted térdre borulva. Könyörgöm, menj el, hagyj békén.

Hát tudod, bevallom, mennék én már, de nem tudok. Beléd vagyok szorulva. Ebbe a kis hülye 3 milliméteresedbe. Hogy lettél Te készíve? Biztos, hogy nem megfontolt előrelátással.

Igazad van, Te Sziklák sziklája. - Istenkém drága, mondd meg már nekem, miért teremtettél ilyen kis hitvány, semmirevaló urétert?

Most mi lesz velünk?

Én nem tudom.

Én sem.

Hallgassatok. Itt az Úr beszél. Az uréter így nem tévedés. Én soha nem tévedek.

Dehát akkor miért teremtetted ezt a vesekőt Uram, Istenem?

Hogy fel tudd fogni, mi a tökéletes boldogság.

Tessék???

A tökéletes boldogság az, amikor azt mondhatod, hogy köszönöm, Uram, Istenem, hogy kihajtottad belőlem ezt a Vesekőt!!!

**HIRDESSZEN FOLYÓIRATUNKBAN!
A HIRDETÉS MAGÁBAN FOGLALJA
AZ ÉVI ELŐFIZETÉST IS**

the coffee mill

MAGYAR ÉS EURÓPAI ÉTELEK

**A LEGFINOMABB BÉCSI SZELET,
GULYÁSLEVES, BORJÚPAPRIKÁS GALUSKÁVAL
NAGY SALÁTA- ÉS SZENDVICSVÁLASZTÉK
LIKÖRENGEDÉLLEL RENDELKEZÜNK
49. ÉVE ÁLLUNK VENDÉGEINK
RENDELKEZÉSÉRE!**

**Minden nap nyitva
d. e. 10-től este 11-ig
Pénteken és szombaton este 12-ig
99 Yorkville Ave., Toronto, ON
416-920-2108**

**Élőzene minden péntek, szombat és
vasárnap este**

DR. PÁLHEGYI FERENC

PÁRKERESŐK HÉT ARANYSZABÁLYA

• Nem a házasság teszi boldoggá az embert, hanem az Istennel való közösség. Ezért nem az a legfontosabb kérdés, hogy van-e (lesz-e) párod, hanem az, hogy ki a te Istened: magad alkottad-e Őt kívánságaid szerint, képzeleted és gondolataid segítségével, vagy a Bibliában magát kijelentő, valódi, élő Isten az, akinek a kezébe teszed az életedet, beleértve a házasságkötésed ügyét is.

• Isten a házasságot is arra akarja használni, amire a házasságotól függetlenül is az életedet: hogy az Ő hatalmát és szeretetét megismerjék az emberek. Ezért olyan társra kell találnod, akivel a közös életek Isten dicsőségét és szeretetét tükrözi: készek és képesek vagytok egymás iránti önfeláldozásra, hűségre, megbocsátásra, és folytonos megújulásra a szeretetben. Ilyen kapcsolat kizárólag olyan emberrel lehetséges, aki ugyanúgy Isten megváltott gyermeke, és az Úrnak szentelt életre ugyanúgy törekszik, mint te magad.

• A társkeresésben ne használj semmilyen „kegyes” módszert, de használd józan, Isten igéje és Szentlelke által irányított ítélőképességedet és megújult gondolkodásodat.

• Készülj fel arra, hogy a párod is ember, vagyis nem tökéletes. Állj ellen a „csótlás” és a projekció torzításainak.

• Csak olyan emberrel köss házasságot, aki testileg is vonzó számodra. Ismerd meg jól a gondolkodását, életszemléletét, értékrendjét is, és vizsgáld meg, harmonizál-e a tiédde.

• Légy tudatában annak, hogy döntéseddel sok mindenről lemondasz: az összes többi nőről illetve férfiról, önállóságodról, személyes szabadságodról.

• Légy tudatában annak is, hogy döntésed egész életedre érvényes!

Dr. Pálhegyi Ferenc: Utazzunk együtt! című könyvéből (Ébredés Alapítvány, Pécel 2002, 29-31. oldal)

MEGALAKULT A NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI EGYETEM

“Olyan államra van szükség, amely a 21. századi versenyben képes érvényesíteni Magyarország érdekeit a nagyvilágban, képes segítséget nyújtani polgárainak, és szélesre tárja a kaput a nemzet tehetségei előtt. A szemünk előtt egy olyan állam lebeg, amely erős, méltányos, és tisztelendő, mert a közérdeket rendeli a magánérdek elé... ha minőségi államot akarunk, akkor az emberi minőségbe kell befektetnünk. Ezért olyan fiatalokat akarunk képezni az állam működtetésére, akik a személyes példamutatásukkal, tudásukkal és teljesítményükkel, erkölcsi bátorságukkal és tartásukkal, biztonságosabbá és erősebbé teszik Magyarországot... Az, hogy új egyetemet alapítunk, az mutatja, hogy van jövőnk, végre újra bízunk magunkban, és lesz erőnk kilábalni a nehézségekből.” *(Orbán Viktor miniszterelnök megnyitón elhangzott beszédéből)*

(kormany.hu, 2012. január 11.)

KAPHATÓ

**BÉNI NYERGES OLGA
AZ UTOLSÓ ELŐTTI
SZÓ JOGÁN**

TORONTÓBAN A

PANNÓNIA KÖNYVESBOLTBAN

300 St. Clair Ave. W., Toronto, Ontario

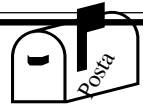
Tel.: 416 966 5156

Magyarországon: LÍRA KÖNYVÁRUHÁZAKBAN

FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZAKBAN

Edie Szabó

Kedves Barátaink!

Hatalmas tárgyi adományt kapott alapítványunk Stockholmból, Svédországból, Fábíán László közreműködésével.

Egy teljes iskola berendezését: 160 padot, székekkel, 15 db. 5 méteres iskolatáblát, teljes tanári szoba bútorzatát, fizika és kémia szertárt, szövőszékeket, és egyéb iskolai felszereléseket.

Ahhoz, hogy ez a nagyszerű adomány Stockholmból Székelyvárságra kerüljön, a Ti segítségetekre is szükség van. Az adományozási program lebonyolításának várható összköltsége 4500 és 5000 euro közé tehető.

1. Mindenki, aki szeretne segíteni a székely gyerekeken, fizessen be legalább 2 helyi buszjegy árat adományként (aki többet tud, az többet)

2. Mondjátok el ismerőseiteknek, barátaitoknak, a környezetetekben élőknek, hogy milyen célra gyűjtünk és kérjétek meg őket, hogy ők is segítsenek!

3. Akinek van olyan ismerőse, aki tud a fuvarozásban segíteni, vegye fel velünk a kapcsolatot.

4. Aki céges adománnyal segítene a misszió lebonyolításában, az is keresse meg az Alapítványt!

1. Nonprofit közhasznú alapítványunk számlaszámára átutalással

Az EMKA bankszámlaszáma: 10700488-66317874-51100005 (CIB Bank Zrt.)

Külföldről a zökkenőmentes átutalás lebonyolításához tüntesd fel számlavezető bankunk ún. SWIFT kódját is. WIFT (BIC) KÓD: CIBH HU HB; a nemzetközi IBAN számlaszám:

HU62 1070 0488 6631 7874 5110 0005

2. Paypal segítségével (www.paypal.com) és ott megadva az email címünket (alapitvany@erdelyimagyarok.com), vagy klikk az alábbi linkre:

https://www.paypal.com/cgi-bin/webscr?cmd=_s-xclick&hosted_button_id=2A2N67WPRXSNN

az Erdélyi Magyarokért Közhasznú Alapítvány kuratóriuma nevében:

Dr. Szűcs Annamária, alapító

Bálint László, elnök

Zrínyi András, projektvezető, kurátor

Dr. Tóth Tünde, kurátor

Blénessy László, kurátor

Dr. Király Péter, kurátor

Honlapunk: www.erdelyimagyarok.com

OLVASÓINK, BARÁTAINK ÍRTÁK

Boldog születésnapot, egészséget, további alkotókedvet kívánok én is Csapó Endrének, aki az alábbi üzenetet küldte nekem:

Kedves Rózsa! Újból és ismét csak gratulálni tudok a Kaleidoszkóp ünnepi számához, amit köszönettel megkaptam. Biztató, hogy a jelenlegi magyar kormány foglalkozik a nyugati szórvány bekapcsolásával a nemzet egészébe. Ez nagyon fontos, szeretnénk remélni, hogy nemcsak szavakkal, de tettekkel is teljesítik a nemzetegyesítés feladatait az összmagyarság érdekében. Kézcsókkal, üdvözlettel, Csapó Bandi

Köszönöm a Kaleidoszkóp legújabb számát, amely a lelkemet és szellememet nemesebbé tette!

... Már a nyitó oldalon megjelenő Márai idézet is fémjelzi az értékrendet. A tartalmi muníciót a számban leközölt költők – Ady Endre, Kányádi Sándor, Márai Sándor, Reményik Sándor, Tamási Áron, és a főszerkesztő, Dancs Rózsa írói sorai is híven tükrözik.

„Szerintem a Kaleidoszkópot már rég bevitték a Hargitai hegyoldalról az iskolaudvarra, és a világ magyarsága az óta is örömmel fogyasztja a szellemi gyümölcseit.” (Bécsabó András festőművész szellemi összegzése Kányádi Sándor: Fenyőmese c. munkája nyomán.)

Üdvözlettel: Bécsabó András festőművész

Kedves Dancs Rózsa!

Nagyon szép a lapjuk, örömmel olvastuk. Mi szívesen küldenénk Önöknek 2 filmünkről információt, hátha van arrafelé érdeklődés egy vetítés vagy DVD-vásárlás irányában. Az egyik film A Herceg című Dr. Esterházy Pál életéről és szenvedéseiről szól. A másik film *A Nap belülről* süt címmel Esterházy Pálné Ottrubay Melinda primabalerina életéről szól. Kettejük élete 1946-ban fonódott össze...

Honlapunk: www.asterfilm.com a produkciók menüpont alatt. Szívvelyes üdvözlettel: *Katona Zsuzsa és Nyeste Péter*

Drága Rózsa! Köszönöm kedves soraidat, szeretetteljes jókívánságaidat. Ugyanaz a jó Isten ad Neked is egészséget, és erőt nemes feladataidhoz. Karácsony áldott fénye ragyogja be életed minden napját.

Szeretettel

Pitti Kati

KALEIDOSCOPE PUBLISHING

AZ ÖN ÉLETE IS TÖRTÉNELEM! MESÉLJE EL UNOKÁINAK IS!
KÖNYVÉT MI KIADJUK MAGYARUL, ANGOLUL VAGY KÉT NYELVEN.

KÉZIRATÁNAK FORDÍTÁSÁT VÁLLALJUK.

Tel.: 416 491 4631; E-mail: rosacae@hotmail.com

TÁMOGASSA A MAGYAR MŰVÉSZETET!

A Szervátiusz Alapítványt Szervátiusz Tibor szobrászművész alapította édesapja, Szervátiusz Jenő születésének 100. évfordulójára.

Együttal létrehozta a Szervátiusz Jenő díjat, azzal a céllal, hogy ráirányítsa a figyelmet a Kárpát-medencében születő magyar művészetre.

A díjat a kuratórium évente adja át olyan képzőművészeknek, akik a nemzeti kultúra gyökereit felmutató, magas színvonalú művészetet hoznak létre.

A formakultúra ugyanis - a nyelv mellett - a legfontosabb identitás -megtartó erő egy nemzet életében: megmaradásuk záloga. Két éve, felváltva művészettörténész, illetve újságíró is kap alternatív Szervátiusz Jenő díjat.

Számlaszám: HU02 10300002-20609254-00003285

Szervátiusz Tiborné kuratóriumi elnök

Tel.: 06/20-338-9278

e-mail: alapitvany@szervatiusz.hu

**„A PÉNZ NEM MINDEN,
DE JÓ HA VAN”**

Tapasztalatom szerint, a gazdaságilag független emberek kevesebbet aggódnak a piac és az élet ingadozásai miatt. Átfogó pénzügyi tanácsadással segíték Önnek lelki nyugalma és vagyoni biztonságja megvalósításában.

Gábor László Vaski, CFP, B.Mus.

Senior Financial Consultant

390 Brant Street Suite 600,
Burlington, ON L7R 4J4

SOLUTIONS BUILT AROUND YOU™

Investors Group Financial Services Inc.

Tel: 905-333-3335, or 1-888-467-8844 (toll free)

Fax: 905-333-3559

e-mail: gabor.vaski@investorsgroup.com

www.investorsgroup.com

- ▶ BEFEKTETÉSI TANÁCSADÁS
- ▶ NYUGDÍJBEFEKTETÉS
- ▶ ADÓTANÁCSADÁS
- ▶ JELZÁLOGKÖLCSÖN
- ▶ BIZTOSÍTÁS*
- ▶ KÉSZPÉNZ KEZELÉS
- ▶ HAGYATÉK,
- ▶ VÉGRENDELET TANÁCSOK
- ▶ BRÓKER SZOLGÁLTATÁSOK

TM Trademarks owned by Investors Group Inc. and licensed to affiliated corporations
* Insurance products and services distributed through I.G. Insurance Services Inc.
Insurance License sponsored by The Great-West Assurance Company
** Brokerage services offered through Investors Group Securities Inc.

Cristal Opticians

Bring in your eyeglass prescription and you get free single vision plastic lenses when you purchase your frames from one of the thousands in our great selection. "Limited time offer.

Some restrictions apply."

Catherine Szabó, Optician

Beszélek magyarul

Kedvezményes árak minden szemüvegre

Eye Exams Available

2643 Yonge Street, Toronto, Ontario, tel.: 416 222 8146

\$90
off one pair

\$180
off two pairs

Kaleidoszkóp

MAGYAR
TEHETSÉGEK

BEMUTATKOZÁSÁT VÁRJA

HÁZIGAZDA: DANCS RÓZSA

JELENTKEZÉS:

rosacae@hotmail.com

Tel.: 416 491 4631

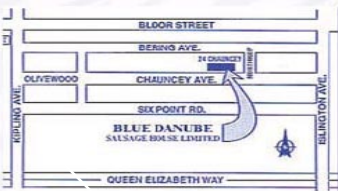

Hagyományörző Klub

BLUE DANUBE
SAUSAGE HOUSE LIMITED

Igazi magyaros jóízű friss hentesáruk
Finom házi sütemények
Magyar áruk bőséges választéka
Szeretettel várja Önöket a Balega család

24 Chauncey Ave.,
Etobicoke, ON M8Z 2Z4
Tel: (416) 234-9911
Fax: (416) 234-9122
bluedanubesausagehouse.com

IDÉN 11 ÉVES A HUVAC!

KANADAI MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK EGYESÜLETE
HUNGARIAN VISUAL ARTISTS OF CANADA

NEGYVEN MAGYAR
SZÁRMAZÁSÚ
KÉPZŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSAINKON
AZ ALKOTÁSOK
MEGVÁSÁROLHATÓK

TÁMOGASSÁK
MŰVÉSZEINKET!

Lowy Katalin festménye

ALKOTÁSAINK MEGTEKINTHETŐK AZ ÉVENTE RENDEZETT
SZÁMOS KIÁLLÍTÁSON

e-mail: info@huvac.ca

www.huvac.ca

MEGJELENT

DANCS RÓZSA

VADDISZNÓK TÖRTÉK A
TÖRÖKBÚZÁT c. könyve
második, bővített kiadása
a Kairosz Kiadó gondozásában
Megvásárolható a szerzőnél
Tel.: 416 491 4631

Email: rosacae@hotmail.com
Papírkötésű: \$20 + postai költség

Keménykötésű új kiadás:
\$30 + postai költség

delta optical

A uniquely irresistible optical shoppe, which will facilitate the latest in fashionable eyewear and also provide impeccable functionality with maximum comfort.

Collections like: Theo, Beausoleil, Gold & wood, Lindberg, Face a Face, IC! Berlin, Maui Jim and more

Toronto ON Fairview Mall

tel.: 416.491.1115 - 1800 Sheppard Ave. E., M2J 5A7
fax.: 416.491.1146

Richmond Hill ON Hillcrest Mall

tel.: 905.883.1144; 9350 Yonge St. L4C 5G2
fax.: 905.883.1148

Mississauga ON Square One Mall

tel.: 905.896.4030; 100 City Centre Dr., L5B 2C9
fax.: 905.896.4031

Oakville ON

The Shoppes of the Towne Square

tel.: 905.338.3900; Unit 3, 210 Lakeshore R. E., L6J 1H8
fax.: 905.338.8054

A változás szépsége:
Légy szebb, de légy Temagad!

Become more beautiful!

**fiatalodjon Velünk
10 évet tavaszra!**

LÉZER KLINIKA

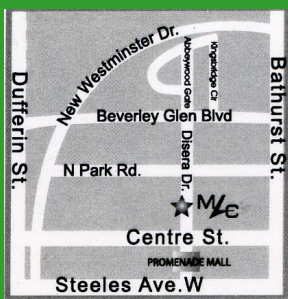
MEDICAL LASER CLINIC

DR. DUNCA M. ZOLTÁN

**New!! Homeopathy-Herbal
Medicine**

BIZTOSÍTÓ ÁLTAL FEDEZETT ÚJ SZOLGÁLTATÁSOK
AKUPUNKTÚRA, MASSZÁZS (RMT), REIKI,
REFLEXOLÓGIA, TUNA ÉS QUIGONG KEZELÉSEK!

- ◆ UNWANTED PERMANENT LAZER HAIR REMOVAL
- ◆ ACNE TREATMENT, SKIN REJUVENATION
- ◆ MICRODERMABRASION
- ◆ VASCULAR AND PIGMENTED LESIONS (AGE/SUN SPOTS), OSZTEOPATIA, GYÓGYHARISNYA, TALPBETÉTEK, RMT
- ◆ ALPHA-BETA PEELING (SWISS MED.)
- ◆ FACIAL LIFTING, SKIN TIGHTENING
- ◆ ROSACEA, VEINS, SCARS, STRETCH MARKS
- ◆ BOTOX - \$8/ EGYSÉG: 33% KEDVEZMÉNY
- ◆ RÁNCFELTÖLTŐ INJEKCIÓ: 2-t fizet, 3-t kap
- ◆ HOMEOPATHY, HERBALMEDICINE
- ◆ ACUPUNCTURE, MASSAGE THERAPY

**MINDEN KEZELÉST, KOSZMETIKAI BEAVATKOZÁST
DR. DUNCA M. ZOLTÁN VÉGEZ VAGY AZ Ő
FELÜGYELETE ALATT VÉGEZÜNK**
Nyitvatartás - Program

HÉTFŐTŐL-SZERDÁIG: 9 -17;
CSÜTÖRTÖK: 10 -20;
PÉNTEK: 9 -18; SZOMBAT: 9 - 14
Vasárnap: előzetes időpontegyeztetéssel

ELSŐ VIZSGÁLAT INGYENES, SZEMÉLYRE SZÓLÓ;
KOMPLETT KEZELÉS ESETÉN ELSŐ KEZELÉSRE 50%-OS KEDVEZMÉNY

ARTICELUITE & BODYCONTOURING

(ÚJ LÉZERES KEZELÉSI MÓDSZER)